

Upravitelj: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inzeratni oddelki: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglašje iz Italije in
nemškega: UPI S. A., MILANO

Racuni za Ljubljansko pokrajino pri poštno-
čelnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije: Servizio Contr. Corr. Post. No 11-3118

JUTR

Izda se vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 25 lir.

Uredništvo:

Ljubljana — Pucinijska ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Feindangriffe in der Normandie abgewiesen

Deutsche Kampfflugzeuge versenkten 1 feindlichen Zerstörer und 1 Handelsschiff von 5000 BRT — In Italien und an der Ostfront Fortgang der erbitterten Kämpfe

Aus dem Führerhauptquartier, 5. Juli.
Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In der Normandie trat der Feind bei derseits der Strasse Bayeux—Caen in den gestrigen Morgenstunden nach schweren Vorbereitungen mit starken Infanterie- und Panzerkräften zum Angriff an. Es entwickelten sich heftige Kämpfe, in deren Verlauf der Feind überall blutig abgewiesen wurde. Auch südwestlich Tilly brachen mehrere feindliche Vorstöße in unserem Abwehrfeuer zusammen. Am Westflügel des Landekopfes dauerten die schweren Abwehrkämpfe auch gestern den ganzen Tag über an. Alle Angriffe scheiterten unter hohen blutigen Verlusten für den Feind. Wo der Gegner in unsere Linien eindringen konnte, wurde er durch Gegenstöße sofort wieder auf seine Ausgangsstellungen zurückgeworfen.

Schwere Kampfflugzeuge griffen in der Nacht feindliche Schiffsansammlungen vor der normannischen Küste an und versenkten einen Zerstörer und ein Handelsschiff von 5000 BRT, ein Kreuzer wurde schwer beschädigt.

Über dem Landekopf und den besetzten Westgebieten wurden gestern 62 feindliche Flugzeuge, darunter 45 viermotorige Bomber, abgeschossen.

In Mittelfrankreich wurde ein durch Fallschirm abgesetzter britischer Sabotage- und Spionagetrupp in Stärke von 43 Mann liquidiert. Weitere 168 bewaffnete Terroristen wurden erschossen.

Schweres Vergeltungsfeuer liegt auf London.

In Italien lag der Schwerpunkt der Kämpfe gestern im Raum südlich Arezzo und nördlich Siena. Nach erbitterten, wechselseitigen Kämpfen konnte der Feind dort einige Kilometer nach Norden vordringen. Seine Versuche einen Durchbruch zu erzielen, scheiterten. An der westlichen und östlichen Küstenstrasse zerschlugen unsere Grenadiere, von Artillerie und schweren

Waffen hervorragend unterstützt, auch alle mit Panzern geführten feindlichen Angriffe.

Im Südschnitt der Ostfront wurde die Stadt Kowel zur örtlichen Frontverkürzung planmäßig und ohne feindlichen Druck geräumt.

Im Mittelschnitt dauerte das harte Ringen um die Landengen zwischen den Sümpfen im Raum Baranowitsch und Molodeczno an. Östlich und nördlich Baranowitsch wurden die Sowjets nach schweren Kämpfen in Riegelstellungen aufgefangen.

Südlich Minsk kämpften sich unsere Verbände weiter zurück. Nordwestlich der Stadt wurden heftige Angriffe der Bolschewisten abgewiesen. Hier schoss eine Panzerkampfgruppe unter Führung des Generalleutnants von Saucken in beweglicher Kampfführung in der Zeit vom 27. Juni bis 3. Juli 232 (zweihundertzweiunddreißig) feindliche Panzer ab. Um Molodeczno wird erbittert gekämpft. Auch nordöstlich Wilna sind heftige Kämpfe mit sowjetischen Angriffsspitzen im Gange. Westlich und nordwestlich Polozk brachen zahlreiche von Panzern unterstützte Angriffe des Feindes unter hohen blutigen Verlusten zusammen.

Schlachtfliegergeschwader unterstützten den Abwehrkampf des Heeres und fügten den Sowjets hohe Verluste zu. Ein Verband schwerer Kampfflugzeuge führte in der Nacht einen zusammengefassten Angriff gegen Minsk. Zahlreiche Grossbrände wurden beobachtet. Bei einem Angriff sowjetischer Flugzeuge auf Kirkenes wurden 26 feindliche Flugzeuge im Luftkampf abgeschossen.

Nordamerikanische Bomber flogen nach Rumänien ein und warfen Bomben auf Kronstadt. Es entstanden Schäden und Personenverluste. Fünf viermotorige Flugzeuge wurden abgeschossen.

Einzelne britische Störflugzeuge warfen in der letzten Nacht Bomben im rheinisch-westfälischen Gebiet.

Sovražni napadi v Normandiji odbiti

Nemška bojna letala potapila sovražni rušilec in 5000-tonsko trgovinsko ladjo — V Italiji in na vzhodnem bojišču nadaljevanje srditih bojev

Führerjev glavni stan, 5. jul. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil javlja:

V Normandiji je pričel sovražnik včeraj zjutraj po težkem topniškem pripravljalnem ognju z močnimi pehotniškimi in oklopniškimi silami napadati na obeh straneh ceste Bayeux—Caen. Razvili so se siloviti boji, v katerih smo sovražnika povsod krvavo odbili. Na zapadnem krilu predmostja so se tudi včeraj ves dan nadaljevali hudi obrambni boji. Vsi napadi so se izjalovili z visokimi krvavimi izgubami za sovražnika. Kjer je nasprotniku uspelo vdreti v naše črte, smo ga s protisunkimi takoj spet vrgli na njegove izhodne postojanke.

Težka bojna letala so ponoči napadla zbirališča sovražnih ladij pred normandijsko obalo. Potopila so en rušilec in eno 5000 tonsko trgovinsko ladjo, neko križariko pa so težko poškodovali.

Nad predmostjem in nad zasedenimi zapadnimi ozemlji smo včeraj sestrelili 62 letal, med njimi 45 štirimotornih bombnikov.

V srednji Franciji smo likvidirali s padali spuščeno britansko sabotažno skupino v jakosti 43 mož. Ustrelili smo nadaljnjih 108 oboroženih teroristov.

London leži pod težkim maščevalnim ognjem.

V Italiji je bilo težišče bojev včeraj na področju južno od Arezza in severno od Sienne. Po srditih bojih z menajajočo srečo je tamkaj uspelo sovražniku, da je napredoval za nekaj kilometrov proti severu. Njegovi poskusi, da bi prebil naše črte, so se izjalovili. Ob zapadni in vzhodni obalni cesti so razbili naši grenadirji s sijajno podporo topništva in tež-

kega orožja tudi vse z oklopniki izvedene sovražnikove napade.

Na južnem odseku vzhodnega bojišča smo zaradi krajevnega skrajšanja bojne črte po načrtu in brez sovražnikovega pritiska izpraznili mesto Kovelj.

Na srednjem odseku se nadaljujejo hude borbe za zemljske ožine med močvirji na področju pri Baranovičih in Molodecznu. Vzhodno in severno od Baranovičev smo po težkih bojih na zapornih postojankah zaustavili sovjetske sile.

Južno od Minska se prebija naša odredka dalje nazaj. Severozapadno od mesta smo zavrnili silovite boljševiške napade. Tu je neka oklopniška bojna skupina pod vodstvom generalnega poročnika von Sauckena v času od 27. junija do 3. julija v giblih bojih uničila 232 sovražnikovih oklopnikov. Za Molodeczno se vrše srditi boji. Tudi severovzhodno od Vilne so v teku siloviti boji s sovjetskimi napadalnimi klini. Zapadno in severno-zapadno od Polocka so se z velikimi krvavimi izgubami zrušili številni z oklopniki podprti sovražni napadi.

Jate bojnih letal so podpirale obrambne boje vojske in prizadevale boljševikom velike izgube. Oddelek težkih bojnih letal je izvršil ponoči sredotočen napad na Minsk. Letalci so opazili mnogo velikih požarov. Pri napadu sovjetskih letal na Kirkenes je bilo v letalskih bojih sestreljenih 26 sovražnih letal.

Severnoameriški bombniki so prileteli nad Rumunjo in vrgli bombe na Braşov. Nastale so človeške izgube in škoda. Pet štirimotornih letal so sestrelili.

Posamezna britanska motilna letala so vrgla v zadnji noči bombe na renso-vestfalsko ozemlje.

„Prestali bomo ta čas ter bomo nazadnje zmagali“

Führer odgovornim zastopnikom nemške oboroževalne industrije — Nemški iznajditeljski duh je vzpostavil tehnično ravnotežje

Berlin, 5. jul. Na zborovanju, ki ga je sklical minister Speer, da bi dal odgovornim zastopnikom nemške oboroževalne industrije in vojne proizvodnje nadaljnje smernice za njihovo delo, so govorili minister Speer in oddelevni vodje njegovega ministrstva ter minister Riecke po nalogu ministra Backeja o prebrabanem položaju nemškega naroda.

Minister Speer je podal obširen pregled o sedanjem stanju nemške oborožitve in vojne proizvodnje. Pri tem je ugotovil, da je nemška oborožitev še nadalje napredovala kljub sovražnemu bombniškemu terorju in to s pomočjo industrije, ki se zaveda svoje naloge, ter sprico vzglednega zadržanja nemških delavcev.

Minister je napovedal vrsto novih ukrepov, ki bodo zagotovili nadaljnje naraščanje nemškega oboroževanja. Minister je poudaril, da bo nemška oboroževalna industrija storila v najodločilnejšem času vojne vse, da bo imel nemški vojak dovolj potrebne in boljše orožja za doseg končne zmage.

Ob tej priliki je odkloval minister Speer posebno zaslugue moče nemške oboroževalne industrije. Po nalogu Führerja je podelil viteški križec vojno zaslužnega križa z meči vodji oboroževalne industrije dr. Fischerju, generalnemu ravnatelju Kesslerju, generalnemu komisarju za izredno proizvodnjo direktorju Langenohlu, vodji lvarne, in dr. ing. Lueschau, vodji elektrotehnične oddelka ministrstva. Nadaljnjim zaslužnim mozem je izročil minister od Führerja podeljene nemške križe v srebru.

Udeležence zborovanja je sprejel Führer v svojem glavnem stanu.

Führer je podal odgovornim mozem nemške oboroževalne industrije in vojne proizvodnje pregled nalog nemškega gospodarstva v vojni in miru. Te vojne, tako je poudaril Führer v svojih izjavah, ne moremo meriti z dnevnimi dogodki. V takem

ogromnem svetovnoznagovinskem boju nima prehoden uspeh ali neuspeh nobene odločilne vloge. V tem največjem usodnem boju nemškega naroda, ki bo odločilo o obstoju ali propasti več generacij, ima vsak poidelec le eno dolžnost, da neprestano dela in se bori za zmago. »Vem,« tako je nadaljeval Führer dobesedno, »da so potrebni izredno močni živi ter odločna volja, da prestanemo čase, kot so sedanja. Toda nad nami je vodilna zvezda našega delovanja: Nikdar kloniti pred kakršnikoli težavami!«

Führer je potem opozoril na junaško držanje bojišča, kjer se junaki vojaki dan za dnem niso strašili skoro nemogočih nalog in dovršili izredna dela. »Če pogledate to junaštvo, potem tudi razumete moje nemajno vero. In pred takšnim junaštvom naj bi odpovedalo vodstvo, kakršno je naše, ki je imelo srečo, da je lahko reklo, da smo v starih letih dosegli same uspehe? Ne! Prestali bomo te čase ter na koncu zmagali v tej vojni! Zmaga nas bo nekoč odškodovala za to, kar je vsak posameznik sedaj žrtvoval.«

Nadalje je izjavil Führer odgovornim mozem nemške oboroževalne industrije in vojne proizvodnje, da ta vojna ni le vojna vojakov, ampak predvsem tudi vojna tehnikov. Tehnične iznajdbe so dale že takoj spočetka pečat tej vojni. V teku vojne se je posrečilo nasprotnikom, da so se od nas učili in da so nas na nekaterih področjih dohiteli in na nekaterih prehodno tudi prehiteli. Nemški iznajditeljski duh pa bo ponovno vzpostavil tehnično ravnotežje ter ustvaril pogoje, da bomo dokončno dobili v roke krmilo te vojne.

Ob zaključku svojih izjav je izrekel Führer ministru Speerju in njegovim sodelavcem svojo posebno zahvalo za njihovo odlično delovanje na področju nemške oboroževalne industrije ter jih je pooblastil, da sporoče to zahvalo tudi vsem delavcem nemških oboroževalnih podjetij.

Na vzhodnem bojišču

Berlin, 5. jul. Mednarodni poročevalski urad poroča:

Obrambna bitka na srednjem odseku vzhodnega bojišča je postala včeraj posebno srđita. Ko je boljševikom uspelo presekat železniške zveze, ki vodijo z juga in severozapada v Minsk, so z močnimi oklopniškimi oddelki od tamkaj udarili proti mestu samemu in ga zasedli. Do večjih bojev pri tem ni prišlo, ker je posadka Minska že zasedla postojanke izven mesta, na katerih je vztrajala kljub številnim silovitim napadom. Tudi vzhodno od Minska je nemškim oddelkom v srđiti obrambi uspelo, da so uspešno preprečili vse obkoljevalne in uničevalne poskuse boljševikov ter da so prizadejali sovjetskim četam pri njihovem pridrivanju proti zapadu velike krvave izgube. Kraj Stolpi, kjer so boljševiki presekali železnico Baranovič—Minsk, so nemške čete zopet zavzele z naskokom.

Posebno hudi boji so se razvili včeraj zapadno od Polocka in v mestu samem, ki so ga Nemci izpraznili ter se umaknili na pripravljene višinske postojanke zapadno od mesta, kjer so jih že čakala ojačenja, ki so sprejela pološko garnizijo. Vsi napadi na nove črte zapadno in severozapadno od mesta so se zrušili. Boljševiki so imeli izredno krvave izgube.

Rumunsko vojno poročilo

Bukarešta, 5. jul. Sinočnje rumunsko vojno poročilo pravi: Na spodnjem Dnjestru, v srednji Besarabiji in na moldavskem bojišču ni bilo posebnih dogodkov. V dopoldanskih urah je bombardiralo an-

gloameriško letalstvo mesti Konstanco in Pitesti, kjer so bile povzročene izgube med civilnim prebivalstvom in materialna škoda.

Politični smoter boljševiške ofenzive

Bern, 5. jul. Zunanje-politični poročevalski lista »Suisse« beleži o političnih ciljih sovjetske ofenzive: Jasni so nameni Moskve glede treh baltičskih držav. Te name ne zadevajo ob nobeno drugo oviro kakor ob vojaško moč Nemčije.

Moskva ne priznava poljske begunske vlade

Stockholm, 4. jul. Kakor poroča »Dagens Nyheter«, je tako zvana »svobodna poljska zveza v Sovjetski Zvezi« po nekem uradnem poročilu priznala »Poljski narodni svet«, ki je bil ustanovljen na Poljskem in ki so v njem, seveda v fantaziji Krem-lja, zastopniki vseh svobodnomiselnih strank za zastopstvo vseh Poljakov. Kakor poroča agencija »United Press«, so se v Moskvi sešli že pred meseci člani tega narodnega sveta, da razpravljajo o poljsko-sovjetskih odnosih.

Dejstvo, da v tem poročilu sploh ni bila omenjena poljska begunska vlada, smatrajo za znak, da boljševiki sploh ne računajo več s to vlado in da se je Kremelj odločil, da bo sam uredil poljsko-sovjetske odnose.

Zatemištev od 21.30 do 4.30

Slovensko ljudstvo na novi poti

V času, ko zemlja gori, ko se nebo in zemlja treseta v zaglušnem tresku eksplozije; v času, ko se rušijo države pod udarci silnih vojsk in milijonska mesta pod točo bomb; ko je ves svet oblit s krvavo zarjo in se kraja ne vidi tem strahotnim dnem — v tem času vstajata TI, slovensko ljudstvo!

Bilo si, slovensko ljudstvo, na smrt obsojeno, ker si pripadalo narodu, ki je po lastni krivdi izgubil državo; bilo si obsojeno na smrt, ker si z bratsko krvjo zalilo slovensko zemljo in jo omadeževalo; bilo si na smrt obsojeno, ker si zapustilo izročila svojih dedov in pradedov in začelo služiti zlatim malikom in tujim bogovom.

Zato Te je sam Gospod kaznoval. Vse se godi po njegovi volji in neskončni previdnosti. Hotel Te je kaznovati za Tvoje grehe in da boš drugim v primer in opomin. Hotel je, da greh spoznaš in da se ga skesaš, ni pa hotel Tvoje propasti, če pokažeš voljo za spoznanje, kesanje in življenje.

Zato Te je dal v roke rabljem, ker si grešilo, zato je odvrnil svoj gnev od Tebe, ko si greh spoznal, se ga skesalo in se proti njemu celo borilo.

Evo, to je odgovor Tebi, slovensko ljudstvo, na vprašanje zakaj obsodba in potem rešitev.

Morda bo kdo oporekal, da slovensko ljudstvo ni zaslužilo kazni. Ko bi to res bilo! Toda žal ni tako! Saj smo že preje vedeli za komunizem, toda premalo smo se borili proti njemu. Bili smo neprevidežli, ker smo se z ognjem igrali okoli sode smodnika. Zato smo vsi krivi, da je komunizem pri nas tako uspel. Današnja borba proti komunizmu je spoznanje in kesanje greha; to borbo bi morali voditi mi vsi, čim smo za komunizem zaznali. Tu ni izgovora za nobenega, ker skrb za narod je dolžnost vsakega posameznika in nas vseh skupaj.

Da bi svoj greh res spoznali, nas je Gospod uderil ravno s posledicami greha: s komunizmom, tolovajstvom, požiganji, ropi in množičnimi umori. Če bi slovenski narod že preje vršil svojo dolžnost, bi nikdar ne prišlo do takega razmaha OF in njene ga početja.

Priznajmo, da je bil komunizem moderna atrakcija naših meščanskih salonov, priljubljen tema intelektualcev in igri z narodnimi interesi. Naše knjigarne so bile polne marksistične literature; komunizem je bil kot organizacija prepovedan, kot teorija pa vsestransko toleriran. Običaj je, da se na steklenice, v katerih je strup, nalepi listič z opozorilom, da vsak takoj ve, kaj je v njej; z marksističnim strupom pa je bilo ravno narobe. Prodajal se je vsakomur pod najnedolžnejšimi pestrimi napisi. Vse to bi bili morali vedeti, kajti neznanje in takih stvarih nikogar ne opravičuje.

Zaradi te slepote, neznanja in načrtnega podiranja naših narodnih in družabnih osnov, vere, morale, narodne zavesti in drugih vrednot, se pač nismo mogli izogniti posledicam. V času, ko bi moral biti narod složen in duhovno močan, smo sami pomagali rušiti in pripravljati plodno zemljišče za revolucijo.

Zdramilni smo se pozno. Bile so potrebne ogromne krvave žrtve, bile so potrebne Grčarice, Turjaki, Vel. Lašče, Kočevje in drugi kraji s svojimi žrtvami, bilo je potrebno porušiti toliko slov. domov, da je slovenski narod spoznal v kak prepaj je padel.

Ceprav pozno, vendar ne prepozno! Slovenskemu narodu je bil dan čas za rešitev in ta čas je tudi izkoristil. Danes se vidi, da je uspeh naporov za rešitev slovenskega naroda. Počasi se celijo rane, obnavljajo domovi, vpostavlja mir in red. Življenje se ponovno poraja v naših domovih, naš kmet, obrtnik in delavec zopet pristopajo k rednemu delu.

Čas je, da se po tolikih naporih malo oddahnemo. Pri vzpenjanju iz prepada smo se že povzpeli na breg in lahko pogledamo za seboj.

Tak predih in pogled je napravilo slovensko ljudstvo na velikem narodnem zborovanju v Ljubljani na Kongresnem trgu na dan sv. Petra in Pavla.

Z grozo smo pogledali v globino prepada in se zahvalili Bogu za rešitev, ki nam je postal v zadnji uri. Božji previdnosti se lahko zahvalimo, da nam je poslala moča, ki nam je pokazal pot rešitve in nas odločno povedel iz smrti v življenje.

Obenem z zahvalo za to rešitev mu izrekamo danes prošnjo, da vodi še dalje mali slovenski narod, da bo dan miru in svobode našel nas vse složne in združene v eni misli: Vse za narod, nič brez njega in proti njemu! Tako bomo izpolnili svojo dolžnost in poslanstvo, da bo slovenski narod lahko pogledal mirno v bodočnost.

Nemčija edina prijateljica Finske

Helsinki, 5. jul. Pod naslovom »V stiski spozna prijatelj« piše finski list »Ajan Suunta« o Linkomiesovem govoru: Dobre besede in simpatije, da ne govorimo o navseh, niso mogle v zimski vojni odbiti niti ene same krogle, ki so jo izstrelili sovražniki proti Fincem, niti uničili sovražnih topov, ali le za las ojačati finske protitankovske obrambe. Obratno pa se je sedaj Nemčija izkazala kot edina finska prijateljica. Najboljše obetuje vrednost te pomoči vojaki na finskem bojišču, ki vztrajajo na svojih mestih z nadčloveškimi napori. Enako važno kot nemška vojaška pomoč pa je dejstvo, da se Nemčija nikakor ne vrtka v finske notranje zadeve, da torej dolga spoštje državno nedotakljivost in neodvisnost Finske. Finski list piše ob koncu: Hvaležni smo narodu, ki nam je dal v uri stiske namesto praznih besed in nasvetov pravo pomoč.

Povojno vojaško sodelovanje Avstralije in USA

Amsterdam, 4. jul. Britanska poročevalska služba poroča, da je avstralski min. predsednik Curtin izjavil, da je med Združenimi državami in Avstralijo že prišlo do sporazuma glede »medsebojne uporabe oporišč po vojni«.

V glavnem stanu vrhovnega poveljnika na zapadu

Berlin, 5. jul. Vojni poročevalci agencije DNE na zapadu Alex Schmalfluss piše:

Po starih tednih od pričetka invazije sem se zopet oglasil v glavnem stanu vrhovnega poveljnika vseh na zapadu borečih se nemških čet. Reči moram, da mirno in sigurno vzdušje, ki že od nekaj odlikuje visoka nemška poveljništva, obiskovalca vedno znova prevzame. Naravno ne morem povedati, kje in pod kakimi pogoji dela ta precizni vodilni aparat. Da pa je vedno pripravljen ukreniti vse potrebno za bitke, ki se pripravljajo in ki bodo nedvomno odločilnega pomena, to je dejstvo, ki ne izdaja nikakih vojaških tajnosti. Vrhovni poveljnik in poveljniki čet, ki imajo visoko osebo odgovornost, so navajeni presojati vsak položaj vojaško stvarno in zelo trezno. Ako pomislimo na to dejstvo, ima tem večji pomen ugotovitev, da gledajo v glavnem stanu vrhovnega poveljnika na zapadu na položaj s popolnim zaupanjem. Primerno veličini odločitve, za katero se bje boj, se pripravljajo na zelo hude in za obe strani nedvomno zelo težke boje s številnimi izgubami.

Pregled prvih starih tednov pa vsekar opravičuje nemško gotovost, da bo nemška premoč v vojsku in bojni odločnosti še nadalje zmagovala sovražnikovo materialno premoč. Izgube, ki sta jih imeli do sedaj obe na normandijskem predmostju boreči se angleški in ameriški armadi tako v človeškem kakor v materialnem pogledu, bistveno presegajo nemške izgube. Čeprav vidimo, da se je sovražnik pri Nemcih marsičesa naučil, sta nemško vodstvo, zlasti pa posamezni nemški vojak dobila na številnih uspešnih bojnih pohodih te vojne dol-

žene prednosti, ki jih je celo z največjo uporabo materiala komaj mogoče izravnati.

Edini uspeh sovražnika v prvih starih tednih je bila z ogromnimi krvavimi izgubami zvezana zasedba začasno popolnoma neuporabne cherbourške luke. Nikjer drugo pa Angleži in Američani niso tam, kjer bi morali biti že po prvih dneh svoje invazije. To pomeni, da Nemci niso imeli le dovolj časa za popolno uničenje cherbourške luke, temveč da so z njim lastno temeljitostjo izvedli vse nujne operacije, ki bodo preprečile glavni sunek sovražnikovih armad v notranjost dežele. Pri akciji, kakršna je invazija, pomeni za napadalca izguba časa v prvem obdobju izredno hud udarec, ki je tedaj mnogo hujši kakor v vseh kasnejših obdobjih, ker omogoča branilcu dovolj in novo razmestitev njegovih do tedaj razpršenih rezerv. Da so na nemški strani ta čas dobro izkoristili, bo sovražnik spoznal najkasneje takrat, ko bo pričel z velikim napadom ter bo pričel območja zaščite svojega močnega mornariškega topništva. Uspeh, ki so ga dosegle nemške zaščitne divizije s sedanjo zaježitvijo predmostja, prekaša sprico tega v veliki meri sovražnikov uspeh na polotoku Cotentinu, zlasti še ker zmanjšuje pomen Cherbourga tudi zaporna mreža, ki so jo medtem Nemci položili pred polotok. Vse te okoliščine upravičujejo zaupanje, s katerim gledajo v glavnem stanu nemškega vrhovnega poveljništva na bodoče dogodke. Ako čujemo iz nasprotnikovega tabora glasove, da so razočarani nad potekom invazije, potem v nemškem glavnem poveljništvu lahko le ugotovimo, da niso bili presenečeni in da se stvari razvijajo, kakor je bilo v naprej predvideno.

Z invazijskega bojišča

Berlin, 5. jul. Mednarodni poročevalski urad javlja: Potem, ko je na invazijskem bojišču popoldan potekel mirno, se je v večernih urah ponovno v vsej svoji silovitosti razplamtel včeraj oklopniška bitka zapadno od Caena. Britanci so uporabili pri Carpiquetu tik južno od državne ceste Bayeux—Caen, nadaljnje oddelke oklopnikov, da bi s tem pomagali oklopnikom, ki so tu sicer prebili nemške prednje črte, ki so jih pa nato nemški oklopniški lovci napadli še pred nemškimi topniškimi postojankami. Prišlo je do ogorčenih menjajočih se bojev v vasi Carpiquetu, ki so trajali vso noč in se še do danes zjutraj niso končali. Nemški napadalni pionirji so uničili ponoči v vasi Carpiquetu z novorvnim hudim razstrelivom 13 britanskih oklopnikov.

Severnozapadno od Caena so bile opazene tiki za včerajšnjim napadalnim področjem nadaljnje močne britanske oklopniške postojanke. Vrhovno poveljništvo druge britanske armade ima najbrže namero vrči te oddelke danes v boj za Caen. Nadaljevali so se tudi ogorčeni boji na ameriškem invazijskem odseku, predvsem južno in južnozapadno od Carentana ter na sosednjih zapadnih odsekih. Večina napadov je bila tu z velikimi izgubami za ameriške oddelke razbita ali s protinapadom zaustavljena. Krajevni vdori so bili uspešno zaježeni.

Po dosedanjih poročilih so nemški nočni lovci v noči na 5. julij v srđitih nočnih spopadih sestrelili nad zasedenimi zapadnimi delčami 40 štirimotornih bombnikov. Nemška bojna letala so napadla invazijsko mornarico v Seinskem zalivu in Rokavskem prelivu. Kolikor je bilo mogoče do-

slej ugotoviti, so dosegli nemški bojni letalci dobre uspehe.

Severnozapadno od izliva reke Orne je bila ponovno opažena bivša francoska bojna ladja »Courbet«. Razen tega je prispejala v pretekli noči še britanska bojna ladja »Rodney«, ki se je skupno s številnimi težkimi križarkami postavila pred izliv reke Orne, da bi podprla boje na kopnem. Te ladje ščitijo rušilci, ki imajo istočasno nalogo zamegliti prevozne ladje na tem področju ter jih zavarovati pred napadi iz zraka in z morja. Bojne ladje v pretekli noči niso streljale na bojišče južno od Caena, vendar je računati s tem, da bodo to storile danes.

Pred nizozemsko obalo je prišlo davi med 2. in 5. uro do spopadov med nemškimi zaščitnimi ladjami in britanskimi brzi bojnimi čolni. Pri tem so nemške ladje pred Ymuidenom okoli 3. ure močno obstrejevale napadajoče angleške ladje. Nemci so pri tem potopili sovražni brzi čoln ter ujeili posadko 20 mož s poveljniki v rdi. Pri tem smo izgubili neko izvidniško ladjo, katere posadka je bila skoro vsa rešena. Pred Vlielandom je bilo odbitih več napadov sovražnih brzih bojnih čolnov ter tak čoln težko poškodovan. Pri tem Nemci niso imeli nobenih izgub kljub temu, da se je poskušal izdati sovražnikov oddelek za nemški oddelek brzih bojnih čolnov. Nemci so močno poškodovali sovražnikov oddelek ter ga poglani v beg.

Izredni letalski poročevalci mednarodnega poročevalskega urada poroča z invazijskega bojišča, da so nemški bojni in torpedni oddelki potopili v Seinskem zalivu en rušilec ter 6000-tonsko prevozno ladjo. Na nekem nadaljnjem rušilcu je eksplodirala težka bomba ter povzročila znatno škodo.

Posebno sodišče za javno varnost že sodi

Pristojno je za črnoborzijske in navijače cen

Ljubljana, 5. julija. Zaradi škodljivih posledic, ki jih ima do splošnosti in poedincev, zlasti delavcev in namestencev, je pobiranje črne borze in zasledovanje tistih, ki brezvestno izkoriščajo za navijanjem cen svoje lastne gnotne koristi, zelo važna naloga javne uprave v vsaki vojskujoci se državi. Pri nas so za to nalogo pristojna upravna in sodna oblastva. Slednja so jo v skladu z zadevnimi predpisi, ki jih je izdal bivši visoki komisar, opravljala že doslej. Sedaj je nastopila važna novost. Za preganjanje črne borze in postopanje proti navijačem cen je bilo osnovano Posebno sodišče za javno varnost, ki je v Ljubljani že pričelo delovati.

Dne 19. oktobra 1943 je izdal Vrhovni komisar za Jadransko Primorje naredbi o izvrševanju sodstva v operacijski coni »Jadransko Primorje«. Dopolnilno so potem 31. maja izšlo kratke izvršilne določbe, veljavne za vse področje Jadranskega Primorja.

Posebno sodišče za javno varnost izvršuje svojo oblast preko sodnika poedinca ali pa preko senata treh sodnikov. Sodnik poedinec sme prisojati kazni na prostosti do 5 let in denarne kazni do neomejene višine. Kaznovanje pred senatom ali sodnikom poedincem predlaga zastopnik obtožbe, ki sme do začetka glavne razprave že pokrenjeno kazensko postopanje, če gre za malenkostne stvari ustaviti.

Priprave za tretjo svetovno vojno

Kako neiskreno je »zaveznitvo« Nemčiji sovražne koalicije sil, nam najbolj zgovorno dokazuje vedno nova namigovanja v »zavezniskem« taboru o možnosti tretje svetovne vojne. Še bolj kot namigovanja pa so zanimive dejanske priprave vsakega teh »zaveznikov« zase za tak primer. O tem je v tržaškem listu »Deutsche Adria. Zeitung« napisal te dni E. Frotscher zanimiv članek, iz katerega posnemamo nekaj misli:

»Za kaj gre prav za prav v tej vojni? Za hip se moramo otresti svoje evropske miselnosti in imeti pogum, da gledamo na svet tako, kakor se nam kaže skozi prizmo nasprotnikov. Naši nasprotniki se danes — po lastnem izpovedovanju — bore za izhodne potoke za tretjo svetovno vojno. Ta daljni cilj sicer nekoliko sramotljivo, vendar tu in tam le zastopajo. Vedo namreč, da bi prvi cilj, zmaga nad Nemčijo, ne prinesel nobene končne rešitve in da bi nasprotniki njih zmaga rodila mirijade novih sporov. Imperialistične težnje vzhoda in zapada se namreč ne morejo mirno prenašati.

Sedaj so si seveda oboji edini v delnem cilju, uničenju Nemčije kot osrednje dežele celine. Potem pa bi se sovjetska vojska neovirano razširila po Evropi in noben angleški in ameriški ugovor ne bi mogel preprečiti uničevalnega dela komisarjev GPU ali zadrti najstrašnejših množic nih pokolov v svetovni zgodovini.

Nobene dvoma ni, da je mogoče slutiti te posledice pri zapadnih nasprotnikih navzile Teheranu in medsebojnu zagotavljanju zvestobe. Zašli so v slepo ulico, iz katere ni videti nobenega izhoda. V bistvu so na zapadu brez globljega vojnega cilja, kajti Rooseveltovi in Churchillovi vojaki krvave na Stalinovo povelje, ne pa za brezdnežno in neznačajno plutokracijo. Drugače je seveda s sovjetskimi nasprotnikom; on bi moral predreti branik nemških teles, če bi hotel svoje horde z vzhoda pognati preko celine, ki bi se ne mogla braniti.

Zelo previdno tipajo nasprotniki teren, da bi si pripravili prva polja za novo borbo. Anglija, Amerika in Sovjetska Rusija si izkazujejo zahtevno zavist na bližnjem vzhodu, kjer si ustvarjajo svoja prva oporišča, saj gre za petrolej in strateške postojanke. Od tu bi se začel novi pohod v

Novost, ki jo redna kazenska sodišča ne poznajo, je uvedba tako imenovanega kazenskega naloga. Če kazni, ki naj se izreče, ne presega treh mesecev kazni na prostosti, sme sodnik poedinec na predlog zastopnika obtožbe in ob enostavnem dejanskem stanju izdati kazenski nalog. Pogoj pa je, da je bil obdolženec prej zaslišan. Z drugimi besedami, sodnik poedinec Posebnega sodišča sme izdati sodbo brez glavne razprave pod pogojem, da kazni na prostosti ni višja od 3 mesecev, da predlaga to državni tožilec in da je zadeva enostavna. V izrekanju denarne kazni sodnik poedinec pri izdajanju kazenskih nalogov ni vezan na nobeno mejo. V kazenskem nalogu sme naložiti poljubno visoko denarno kazen.

Proti odločitvi s pomočjo kazenskega naloga sme obdolženec ugovarjati v roku 8 dni po vročitvi. Z vložitvijo ugovora je kazenski nalog razveljavljen. Posebno sodišče mora nato nemudoma odrediti glavno razpravo.

Nova ureditev je važna, ker bo mogoče z njo doseči pospeševanje kazenskega zasledovanja in kaznovanje črnoborzijske in navijačev cen. S pospešenjem in z verjetnim poostrenjem kazni bo borba proti črni borzi pridobila izdatno na učinkovitosti. Razprave pred Posebnim sodiščem so javne in jim poslušalci smejo prisostvovati. V Ljubljani se vršijo v istih razpravnih dvoranah kakor razprave rednega krožnega kazenskega sodišča.

Sredozemlje, Italija in Balkan sta drugi predpolji, kjer se prav tako križajo zapadni in vzhodni interesi. Istočasno posega Amerika od zapada preko razvalin razpadane angleškega imperija v Sredozemlje in Dekar naj bi postal izhodišče za ameriški afriški imperij. Kot pajek predejo Družene države svoje niti preko vse Severne Afrike, kjer poskuša sovjetski medved s svojimi tacami raztrgati skrbno pripravljeno gnezdo. Preko Islandije in Grenlandije iščejo Američani dragocene bočne postojanke. Tudi borba za Španijo in Turčijo se nam skozi to prizmo prikazuje v novi luči. Politična obračunavanja v Južni Italiji so le intermezzo v veliki igri. Vsakdo skuša drugega prekaniti; Bonomi, Badoglio in Togliatti so le lutke, ki jih vlečejo proti interesom lastne države na tankih žicah tuje imperialistične politike vesleli.

Ta tretja svetovna vojna bi z novim orožjem in novimi strahotami pregazila že itak zelo trpečo del zemlje s peklom, nasproti kateremu bi bilo vse, na čemer sedaj trpi, le majhno in nepomembno. Sarmatsko-sovjetski gospodarji Evrope bi kot poslednji izmed preostalih evropskih narodov nastopili na bojni kladi, brez pomislekov in prežeti peklenske uničevalne volje. Kdaj in kje bi prišlo do nove strahotne bitke, ne ve nihče povedati, da bi se pa ta bitka ne vodila za Evropo, je na dani. Kajti Evropa bi bila tedaj že davno polje trupel, preko katerega bi drveli sovjetski stepni jahatci, da bi izkoreninili poslednje življenje in pogladi poslednjega moža v smrt na bojnem polju. Eno izmed prizorišč te borbe bi bil nemški prostor, drugo prav tako gotovo Italija, ki je že bila tolikokrat prizorišče velikih obračunov.

To naj bi pomislili vsi Evropejci, »ki so siti vojne« in si žele njenega konca ter sanjarijo o mirnih poletnih dneh, kakor so jih nekoč brezskrbno preživljali v jadranskih kopališčih in kopališčih Genovskega zaliva. Drugače, povsem drugače bi namreč izgledal konec brez zmage!

Ali pa je kako sredstvo, ki lahko prepreči to tretjo svetovno vojno, se bodo spraševali tisti, ki si brezbržno in letargično žele takšnega ali drugačnega konca. Da, je takšno sredstvo, in sicer edino: zmaga Nemčije! Za ta cilj gre danes v tej vojni.

Angleške skrbi pred ameriško nadvlado

Berlin, 4. jul. Roosevelt se v poslanici, ki jo je poslal tako zvanim finančni in valutni konferenci, ki zaseda na željo ameriških Zidov v Bretton Woodu v New Hampshire, zopet enkrat ponuja za reformaterja svetovnega reda. Roosevelt očitno nasprotuje vsem načelom, po katerih so Zedinjene države doslej vodile svojo trgovsko politiko. Konferenca bo vplivala, tako si vsaj želi Roosevelt na pritisk svojih prišepetalcov, na smernice, po katerih se bo v bodoče ravnila vsa trgovina. Skrbeti je treba za to, da arterije, po katerih se pretaka življenjska moč in s katerimi lahko primerjamo trgovino, ne bodo več omejene z umetnimi zaporami, kakor je bilo to v preteklosti zaradi brezsmiselnih gospodarskih nasprotij. Roosevelt pri tem pozablja, da je bila nesmiselnost v svetovnem gospodarstvu nekdajšnjih dni neposredna posledica plutokratskega nereda in nepravilnosti in da sta ravno Anglija in Amerika preprečili vse napore narodno-socialistične Nemčije, ki je hotela odstraniti umetne zapore.

Kakor je razvidno iz članka »Daily Express«, sedaj niti v Angliji ne verjamejo več svetovlinskim obljubam Roosevelta o ameriški trgovinski politiki. Zato še sedaj napadajo valutno konferenco v Zedinjenih državah. Časopis smatra, da je možno, da bodo Zedinjene države zaradi bogate zaloge zlata dosegle nadoblast v mednarodni valutni politiki. List tudi odločno nasprotuje nameram ponovni uvedbi zlatega standarda, ki bi Anglijo povsem zaslužil. V Londonu se torej zelo boje usode, da bi bila Anglija po tej vojni nadvladana od svojih lastnih zaveznikov. To je razvidno že iz tega, da se že poslužujejo besede zaslužnje.

Anglija in Argentina

Amsterdam, 4. jul. »Times« poročajo, da je britanska vlada pozvala svojega poslanika v Argentini Kellyja v London, da bi »poročal«, ker je Washington isto storil že pred tednom dni, in bi lahko Kellyjevo nadaljnje bivanje v Buenos Airesu tolažilo tako, kakor da je britanska vlada v politiki do Argentine posebno popustljiva. O uspehu tega koraka pa v Londonu še zelo dvomijo.

Naročite se na romane Dobre knjige!

Obvestila »Prevoja«

Prijava zaloge blaga

Pozivamo vse trgovce, ki še niso oddali prijavo zaloge blaga na dan 30. junija, da to takoj store in prinesejo prijavo na Prevoj, Gosposka ul. 12-1, soba 11.

Oddaja prašičkov v prisilno rejo

Vse one rejce, ki so prejeli pozive za obvezno rejo prašičkov, pa prašičev še niso prevzeli, opozarjamo, naj jih takoj prevzamejo na mestni klavnic. Prav tako tudi one, ki so prevzeli manj prašičev, kakor jim je bilo predpisano.

Ker je dospelo še nekaj izbranega plemenskega blaga, obveščamo one rejce, ki so prejeli prašičke v rejo, da lahko dobijo tudi po eno plemensko svinjko za lastno uporabo po isti ceni in brez obveze. Vsi zainteresirani naj se zgledajo čim prej na mestni klavnic s pogodbo, ki so jo prejeli ob prevzemu prašička.

Kazni zaradi draginskih prekrškov

Uprava policije v Ljubljani je v mesecu juniju kaznovala naslednje trgovce in obrtnike, ker niso imeli cenikov in so prodajali vino ter razno drugo blago po neodobrenih in pretiranih cenah:

Klešnik Ivan, gostilničar, Središča 12, z globo 500 lir; Paškulin Peter, poslovođa, Stari trg 21, 2000 lir; Rajčević Nikola, trgovec z vinom, Rakek, z odvzemom obrtne pravice; Bonča Ivanka, trgovka, Ciril Metodova 69, 700 lir; Grošelj Celestina, gostilničarka, Poljanska 7, 1000 lir; Magister Antonija, gostilničarka, Trata 9, 1000 lir; Marinšek Marija, gostilničarka, Prečna ul. 6, 1000 lir; Sušteršič Franc, gostilničar, Celovška 264, 1000 lir; Puntar Anton, trgovec z vinom, Dol. Logatec, s prijavo glavarstvu v Ljubljani; Drašler Drago, gostilničar, Vrhnika, s prijavo glavarstvu v Ljubljani; Virens Gizela, poslovođkinja, Resljeva 25, z globo 1000 lir; Zupančič Marija, gospodinja, Celovška 85, z globo 500 lir in zapleno 30 jajc; Predalič Stane, trgovec, Škofja 12, 2000 lir; Florjanc Antonija, trgovka, Topniška 14, 300 lir; Silvester Ivan, poslovođa, Murnova 6, 500 lir; Terpin Felicit, trgovka, Gledališka 12, 1000 lir; Aleksič Aleksa, slašičar, Ulica 3, maj 4, 1000 lir; Senčar Lado, trgovec, Tavčarjeva 3, 500 lir; Zidar Ivan, trg. zastopnik, Gosposvetska 10, 500 lir; Krusič Julijana, trgovka, Rožna dolina c. VIII, št. 23, 3000 lir; Per Franciška, gostilničarka, Breg 18, 300 lir; Zlitič Martin, gostilničar, Rožna ulica 15, 100 lir; Zargi Marija, trgovka, Sv. Petra c. 11, 1000 lir; Skulj Marija, trgovka, Tržaška 50, 500 lir; Babnik Josip, gostilničar, Fužine 5, s prijavo glavarstvu v Ljubljani; Vodnik Alojzija, lastnica mlekarne, Tržaška 28, 1000 lir; Kodruba Marija, gostilničarka, Ježice 12, s prijavo glavarstvu v Ljubljani; Capela Rajmundo, veletrgovec, Gorica, z globo 5000 lir in zapleno 1900 l vermuta, 1005 l vina-muskata, 10 vreč nam. popra, 3 zabojev mazila za parkete; Dimnik Janez, gostilničar, Dev. Mar. v Polju, s prijavo glavarstvu v Ljubljani; Lasan Marija, gostilničarka, Pokopališka 14, z globo 1000 lir; Legiša Rudolf, delavec, Mesarska, 500 lir; Korska Franja, trgovka, Vrtača, 3, 500 lir; Orel Terezija, trgovka s sadjem, Galjeva 174, 3000 lir; Gautoža Ivan, gostilničar, Zadobrova 5, z odvzemom obrtne pravice; Rahne Ivan, gostilničar, Ciglarjeva 30, 2000 lir; Gale Marija, branjevka, Meteljkova 19, z globo 1000 lir in zatvoritvijo obrata za dobo 15 dni; Komidar Ivan, trg. zastopnik, Stari trg 1-II, 3000 lir; Kočevar Janez, trgovec, Slomškova 7, z globo 3000 lir in zatvoritvijo obrata za dobo 20 dni; Andlovic Alojzij, tapetnik, Rimska 5, 1000 lir; Jager Franc, tapetnik, Sv. Petra 17, 1000 lir; Stular Pavel, trgovec, Ciril Metodova 37b, 2000 lir; Potočnik Iva, lastnica mlekarne, Vodmatska 4, 500 lir; Bucik Anton, trgovec z zelenjavo, Frančiškanska, 1000 lir; Stanovnik Jože, trgovec, Predovičeva 18, 2000 lir; Ljubše Ivan, trgovec, Dolenska 96, posvarjen; Verber Amalija, trgovka, Sv. Petra c. 19, 3000 lir; Bajda Izidor, trgovec, Pred škofijo 16, 3000 lir; Cizerl Martin, delovodja, Puharjeva 6, prijavljen državnemu užitstvu; Mholič Ana, kavararica, Sv. Petra nasip 37a, 1000 lir; Stefanioza Marija, lastnica mlekarne, Gosposvetska 10, z globo 500 lir in zapleno 400 jajc; Puntar Anton, trgovec z vinom, Dol. Logatec, s prijavo okr. glavarstvu v Logatcu; Poženel Frančiška, branjevka, Ižanska 39, 1000 lir; Gnidica Karel, gostilničar, Beljaška 34, 1000 lir.

Ker so prekupečevali z mesom na črni borzi: Dolinšek Slavka, kuharica, Sv. Petra 76, z zapleno 43 kg tel. mesa in 3 kg telečje glave; Müller Alojzija, gospodinja, Mestni trg 17, z globo 2000 lir ter zapleno 29,80 kg tel. mesa in 20,80 kg svinjine; Anžič Pavel, mesarski mojster, Medvedova 22, z globo 1000 lir ter zapleno 6 kg tel. mesa; Primožič Anton, gostilničar, Rožna dol. VIII-6, z globo 2000 lir, zaporo lokala za 15 dni in zapleno 5 kg svinjine, 10 kg govejega mesa, 4,30 kg tel. jeter, 8,50 kg motadele; Habjan Marija, gostilničarka, Celovška 41, z globo 3000 lir, zaporo lokala za 25 dni in zapleno 131 kg govedine, 37 kg govedine, 2 kož in nekaj žemelj; Godec Jože, mesar, Litijska 53, z globo 3000 lir in zapleno 230 kg govedine; Pajk Vinko, gostilničar, Kolo-dvorska 34, 1000 lir in zapleno 4 kg govedine; Ložič Vinko, gostilničar, Jenševa 3, 1000 lir in 10 kg govejega mesa; Jelenc Jože, mesarski pomočnik, Celovška 54, 1000 lir; Ponikvar Alojz, mesarski mojster Dravice, Čebelarova 6, 3000 lir, 39 kg telet, 58 kg svinjine, 5 kg drobovine in 4 kg tel. kože; Legat Marija, gostilničarka, Predovičeva 7, 300 lir; Vrbin Franc, posetnik, Litijska 14, 1000 lir in zapleno telečje kože v teži 26 kg; Skufca Alojz, mes. mojster, Vodniškova 193, 5000 lir; Samotoren Slavko, delavec, Sinja gorica 24, s prijavo drž. tožilstva in zapleno 20 kg svinjine, 10 kg masti, živega prašiča cca 60 kg, 15 kg soli, 8480 cigarete. (Nadaljevanje jutri)

Zaplenba imovine upornikov

Po izvršenem postopku je bila zaplenjena imovina upornikov Antona Poliča, železniškega upokojenca, nazadnje stanujočega v Stranski vasi 43, in Marije Friesove, gospodnje, nazadnje stanujoče v Bavdkovi ulici 11 v Ljubljani.

Brezuspešen boj proti letječim bombam

Bern, 5. jul. Tudi včeraj zjutraj je objavila neka britanska radijska postaja v oddaji za Ameriko, da so povzročile leteče bombe škodo in izgube v južni Angliji. Svirarčisti list »Tate« piše o izbruhih jeze angleškega prebivalstva zaradi novega nemškega orožja: Kaže, da so Angleži jezni predvsem zaradi tega, ker padajo te bombe »brez cilja«. Če bi pa padale res tako brez cilja, potem tudi ne bi bile tako učinkovite. Angleži se nepešano in na vse kriplje trudijo, da bi našli primerno obrambno sredstvo proti »V 1«, vendar zaenkrat zman. Pri tem angleško letalstvo stalno napada kraje, od koder mislijo, da izstreljujejo te bombe.

Letalski strokovnjak lista »Daily Mail« piše, da so Nemci uredili na področju Calaisa odlično zračno obrambo, ki je gotovo najboljša v vsej Evropi. Tam sicer ni nemških lovcev, je pa protiletalsko topnostvo toliko močnejše.

Iz teh poročil je razvidno, da skušajo Angleži storiti vse, kar je v njihovi moči, da bi se ubranili novega nemškega tajnega orožja, vendar brez uspeha. Ker morajo napadati dozdnevne baze novega nemškega orožja, primanjkuje zaveznikom letalskih sil na invazijskem področju. Omeniti je, da je agencija Reuter v poslednjem poročilu izjavila, da je pripisovati počasno prodiranje Američanov premajhni podpori letalstva.

Churchill bo proočal o letječih bombah

Stockholm, 5. jul. Ponovne interelacije v spodnji zbornici glede ukrepov za borbo proti nemškemu masčevalnemu orožju in glede učinkovanja in posledice tega orožja so prisilila Churchilla, da je po Edenu sporočil spodnji zbornici, da bo v četrtek o tem sam spregovoril. Konzervativni poslanec

sir Herbert Williams je izjavil, da s to napovedjo ni zadovoljen, ker zavlačevanje pričakovane izjave ministrskega predsednika ni na mestu. Williams je dodal, da bo to zavlačevanje v krajih, ki jih leteče bombe neprestano ogrožajo, izzvalo globoko nezadovoljstvo. Zahteval je izjavo o vzroku poročevalske zapore glede učinkov orožja »V 1«, ki je ne morejo opravičiti varnostni razlogi, ker bi morale biti potem informacije, ki jih je objavilo o tem orožju informacijsko ministrstvo, prav tako nevarne. Eden je odgovoril poslancu, da ne more sprejeti te interelacije. Vojna vlada je v pretekli noči skrbno preučila vsa vprašanja, ki so v zvezi z orožjem »V 1« ter je prišla do zaključka, da bo ministrski predsednik v četrtek laže podal celotno poročilo kakor pa sedaj. Spodnja zbornica se mora zavedati, da je treba preudarni mnogo vprašanj, preden je mogoče podati tako javno izjavo. Spodnja zbornica naj se zaveda, da vlada to vprašanje na ta način najbolj rešuje. Poslanec Williams je po Edenovem govoru znova zahteval besedo ter je vprašal, ali vlada lahko zagotovi spodnji zbornici, da bo končno mnogo napadnih informacij, ki jih o »V 1« verjetno izdaja letalsko ministrstvo in ki naj obude optimizem, prenehajo, čolker ne bo popolnega vladnega poročila o stvari. Eden je odgovoril, da ne razume, kaj Williams misli. Vlada bo položaj resno preučila. Poročilo bo objavljeno v četrtek, ker bo takrat na razpolago več informacij.

Južna Anglija tudi včeraj bombardirana

Stockholm, 5. jul. Bombardiranje južne Anglije z letječimi bombami se je tudi v torek in danes nadaljevalo. Tako pravi neko uradno londonsko sporočilo. Nastale so izgube in škoda.

Gospodarstvo

= Beograjsko podružnico Ljubljanske kreditne banke bo prevzela, kakor poročajo iz Beograda, tamonjšna Trgovska banka v obliki fuzije. Trgovska banka je že leta 1942 prevzela Občo gospodarsko banko in je ob tej priliki zvišala glavnico od 10 na 30 milijonov din. nedavno pa je izvedla nadaljnje povišanje na 40 milijonov din. Trgovska banka je po svoji glavnici tesno povezana s srbsko zavarovalnico »Sumadija«. Bilančna vsota za preteklo leto je dosegla 131 milijonov din.

= Italijansko-bolgarska klirinška pogajanja. V Benetkah se mudijo zastopniki bolgarske Narodne banke, kjer se pogajajo predstavniki republikansko-fašistične vlade o obnovi klirinškega plačilnega prometa, ki je pogoj za obnovo medsebojne blagovne izmenjave.

= Trgovinski promet med Nemčijo in Srbijo. Od današnjega izvoza Srbije gre okrog 72% v Nemčijo, ki je tudi daleč na prvem mestu v srbskem uvozu, in sicer z deležem 59%. Lani je Srbija zabeležila povečan uvoz raznih surovin in polfabrikatov, zlasti gradiva za razširjen proizvodnje v rudnikih ter za intenziviranje kmetijstva. Plačilni promet se vrši preko nemško-srbskega kliranga, ki kaže trenutno saldo v korist Srbije. Uvoz v Srbijo ureja srbsko gospodarsko ministrstvo. Za uvoz je potrebno posebno uvozno dovoljenje, ki ga dobi srbski uvoznik od gospodarskega ministrstva po predložitvi predračuna nemške trdke. Gospodarsko ministrstvo, daje uvozna dovoljenja le za resnično potrebno blago, in sicer v sodelovanju z nemškimi uradi. To uvozno dovoljenje je tudi pogoj za vsako predložitvo v kliringu, kjer velja nespremenjen tečaj 1 marka enako 20 din. Ker se pri uvozu še uporablja bivša jugoslovanska carinska tarifa, ki ne ustreza več gospodarski strukturi Srbije, pripravljata gospodarsko ministrstvo novo carinsko tarifo, ki bo bolj ustrezala potrebam Srbije. Prejšnja jugoslovanska tarifa je izrazito ščitila razvoj industrije, kar pa se je izkazalo kot nezdruživo.

= Iz srbskega gospodarstva. Beograjska banka Avala d. d. je sklenila povišanje glavnice od 15 na 50 milijonov dinarjev. Upravni odbor zavoda je v smislu sklepa občnega zbora odredil emisijo prve tranše novih delnic v višini 10 milijonov din.

= Gospodarske vesti iz Hrvatske. S posebno vladno odredbo so bili izdani predpisi za mlačev v letošnjem letu. Upravna oblastva morajo popisati vse mlatične stroje. Vsak mlatični stroj mora imeti vpisno knjigo, kjer se vpisuje vsako obratovanje z mlaticino. Za vsako naselbeno občino so večje število mlaticin bo imenovan državni komisar, ki bo nadzoroval mlačev in skrbel za pravilno oddajo prsežkov. — Zagrebška borza je imela lani 6,5 milijarde kun prometa, nasproti 4,7 milijarde kun v prejšnjem letu. — Poldržavno podjetje »Sladorana« d. d. v Zagrebu, ki gradi dve novi sladkorni tvornici, zvišuje glavnico od 100 na 250 milijonov kun. Zvišanje se bo izvedlo postopno. — Sarajevska zveza gospodarskih zadrug »Napredak« je lani dosegla bilančno vsoto 440 milijonov kun. Pri lastnih sredstvih v višini 11 milijonov kun je zabeležila 1,2 milijona kun čistega dobička.

= Bolgarija vzgaja nove vrste sončnic. Bolgarija je v zadnjih letih znatno razširila gojitve oljarice in pridobiva danes že več rastlinskih masčob kakor živalskih. V teku zadnjih let so na bolgarskih poljskih postajah prežiknili najrazličnejše vrste oljnih rastlin, vendar se je izkazalo, da je za bolgarske podnebne razmere sončnica še vedno najprimernejša. Zato je bolgarsko kmetijsko ministrstvo odredilo, da je treba selekciji in vzgoji sončnice posvetiti vso pažnjo. Kmetijske poljske postaje so pričele vzgajati nove vrste sončnic, med njimi na čelu poljske postaje v Sofiji. Ta je vzgojila že nekaj novih vrst, ki se odlikujejo po zgodnji in istočasni dozori, nizki rasti, znatni vsebini olja in povečanemu donosu semena. Nove vrste so tudi bolj odporne proti raznim škodljivcem. Tudi druge poljske postaje vzgajajo svoje vrste, tako da ima sedaj Bolgarija za vsako klimatsko področje najbolj primerne vrste sončnic. Kmetijsko ministrstvo je že letos razdelilo kmetom semena nove vzgojenih vrst.

= Prehrana v Ameriki. Tudi Zedinjene države so morale v teku sedanjih vojn omejiti potrošnje živil, čeprav so se vedno ponajšale, da imajo vsega v izobilju. Vodja urada za prehrano v Zedinjenih državah Marvin Jones je nedavno iznesel nasled-

nje zanimive podatke. Od lanske proizvodnje živil je šlo le 75% za civilne potrebe, 13% so potrošili za vojsko, 12% proizvodnje pa so izvozili v zavezniške države na osnovi zakona o posojanju in zakupu. Tako je šlo 4% v Veliko Britanijo, skoro 4% v Sovjetsko Rusijo in 4% v ostale države. Ker se kmetijska proizvodnja letos ne bo povečala, kakor je bilo predvideno, je verjetno, da bo odstotek živil, ki bodo na razpolago za civilno potrošnjo, še zmanjšal na 70% celotne proizvodnje. Predvsem pričakujejo manjšo proizvodnjo mleka, sira in masla. V primeri s povprečjem 1935—39 bo letos potrošnja masla, sira, ovčjega mesa in suhega sadija za 25% manjša, potrošnja sadnih sokov in sadnih konzerv za 38%, potrošnja jabolč in ribjih konzerv za 50%, potrošnja mleka v prahu, margarine, koksosovega olja in kalupa pa za 10 do 20%. Pri gornjih številkah je treba upoštevati, da je vladala v premerjalnih letih (1935 do 1939) precejšnja brezposelnost in že takrat potrošnja ni bila znatna. Zato ne predstavljajo izravnavne okolnosti dalje, da bo letos v primeri s povprečjem 1935—39 na razpolago nekaj več svinjskega mesa, jaje, kave, pomaranč in zelenjavnih konzerv.

Umrla mi je preljubljena mamica

Jožefa Jurkovič

Pogreb pokojnice bo v petek, dne 7. t. m. ob 4. uri popoldne v žal. kapelice sv. Krištofa, k Sv. Križu.

Ljubljana, 5. VII. 1944.

SLAVKO, sin in ostalo sorilstvo.

†

Umrla je danes zjutraj ob 7. v starosti 85 let, naša ljubljena stara mama, sestra in teta, gospa

Marija Auman

roj. Vrus

Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 7. julija 1944. ob pol 3. popoldne v žal. kapele sv. Marije, na pokopališču k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica se bo darovala v urušilnici cerkvi v soito, dne 8. t. m. ob pol 8. uri.

Ljubljana, dne 5. julija 1944.

ZALUJOČI OSTALI

†

Sporočamo, da je dne 5. t. m. po dolgotrajni in težki bolezni umrl naš dolgoletni in zvesti sodelavec, gospod

Franc Šindelar

industrijski delovodja v p.

Pogreb se bo vršil v petek 7. t. m. ob 3. uri popoldne v žal. kapelice sv. Andreja, k Sv. Križu. Blagopokojnika, ki si je s svojimi odličnimi sposobnostmi in svojo zvesto vdanostjo in nestrudljivo delavnostjo pridobil velikih zaslug za napredek našega podjetja, ohranimo v trajnem in častnem spominu.

Ljubljana, dne 6. junija 1944.

DRAGOTIN HRIBAR
tovarna pletenin

Sončne kopeli

»Toda, Majda, kakšna pa si videti? Kaj se je zgodilo? Saj se leviš kakor belouska!«
»Niti pojma nimam, draga Olga, kaj se mi dogaja od nedelje sem! Ne samo z obraza, temveč z vsega mojega telesa se ta čas na grozoten način lušči osmojene krpe kože. Tri dni in tri noči mi je bilo sedenje, stanje, ležanje in hoja prava peklenska muka. Vseposvoda me je žgalo in srbelo tako, da sem sedaj res na tem, da bi skočila iz kože. Še kdaj naj mi ti čestiti sonca in obžalovanja sončnih žarkov opregovore o lepoti in blagodejnosti sončnih kopeli! Tega prisnojnega kulta sem se ozdravila!«

»Bož že opraviš, ljuba Majda, toda v tem primeru si se obnašala prisnojnega samo ti! Sončne kopeli nam darujejo v resnici moč in veselja, toda uganjati jih moramo s pametjo in smotno. Baš nasprotno se zgodi, če ravnamo tako, kakor si ravnala ti. S svojo popolnoma nevajeno, belo kožo si se potikala gotovo ves nedeljski dan ob Ljubljani. Pri tem je žarelo sonce kakor v Srednji Afriki, a ti nisi tega čutila samo zato, ker je vel stalno svež vetrič. Vmes si skočila kakšen tucat krat v vodo in sonce in veter sta te vedno znova posušila. Vse to so najboljše pogoji za prvo vrsto opalež. Lahko bi pa bilo še kaj hujšega, kajti veči, draga prijateljica, da si z nespametnim, predolgim sončenjem lahko nakopljemo sončarico, ki jo spremljajo treslica, vročina in tudi gnojci, se mehurji kakor po opaležih!«

Predvsem — kako je s kožo? Ali je polna barvila, ali pa ga ima le malo? Kožno barvilo, pigment, je naravni zaščitnik zoper škodljive učinke predolga sončenja. Porjav, vrhnjo kožo, in vsrskava paleče sončne žarke, ki bi škodljivo vplivali v globino. Ljudje s premalo kožnega barvila — in to so večinoma rdeče-ter plavolasci — ne postanejo nikoli popolnoma zagoreli ter se morajo predolga sončenja varovati. A tudi ti si lahko s smotnim ravnanjem napravijo kožo odpornijo in predvsem bolj zdravo. Naslednje velja tako zanje kakor za vse ostale prijatelje narave.

Pogoste zračne kopeli, pa čeprav brez sonca in ob vsakem letnem času, zračne kopeli, ki naj trajajo v skladu z letno dobo krajši ali daljši čas, utrjujejo kožo in jo pripravljajo za sonce. Ko prične to spomladaj sijati s prijetno, večjo močjo, si privoščimo le kratke, toda pogoste sončne kopeli. Najbolje je, če družimo zračne kopeli z lahkim telesnim gibanjem, na primer s kratkim tekom ali kuskimi preprostimi telovadnimi vajami. Tako se koža dobro preprija s krvjo in postane sprejemljivejša za kisik. Toda pri tem početju ne smemo imeti občutka, da nas zebe, in tudi oznojiti se ne smemo. Za popolnoma nevajeno kožo z malo barvila zadostuje v začetku 3 do 4 minute obsevanja v polnem soncu. Prav polagoma si ta čas nato daljšamo. Sončne kopeli, pri katerih se evremo kakor sveti fakirji v pripekli mnogo ur, prav gotovo niso vzorne, in to niti za tiste, ki se ponajbo s svojim pigmentom in imajo kožo kakor Indijanci ali zamorci. Kar se tiče tistih, ki imajo le malo kožnega barvila, bi bilo priporočljivo, da se škoda pokaže najmanj in najhitreje tedaj, če se telo med sončenjem pogosto zmoli. Obnavljanje kože z mazili in olji je povsem osebna zadeva, ki je odvisna od tolikštevosti vsake polti posebej. Pred sončenjem: opeklina nas ne more varovati niti najpopolnejše »mazanje«. Prav tako ni priporočljivo, ki bi takšne opeklino takoj nevtraliziral ali ozdravil. V najboljšem primeru nam olajša samo bolečino, a ker se je tkivo v površini uničilo, nam ne preostane drugo, nego počakati, da se okvarjeno kožo obnovi.

Vse to pa, da bolečini niti ne omenim, ni potrebno, če se obnašamo pametno in uživamo blagodat sonca v pravih odmerih. Polt, ki je navajena sonca in zraka, je videti vedno gladka ter zdrava, a telo je tedaj dosti odpornije ter pripravljeno zoper vse prhladne bolezni in nevarne okužbe.

Zato: Kopljite se v soncu — toda razumno!

Lepote Karelske ožine

Če imaš za seboj 400 km dolgo železniško progo od Helsinkov do Leningrada in eni izmed kratkih junijskih noči, jutraj lahko ugotoviš, da si z enim skokom napravil pot iz zapadno evropske Skandinavije proti vzhodu. Na pogled sta to dva svetova, ki se na zunaj le malo razlikujeta v mestih in njihovih stavbah, v resnici pa zija med njima globok prepad. Tudi v pokrajinskem oziru so med tema dvema svetoma velike razlike.

Finska, ali kakor Fini sami imenujejo svojo državo Suomi, nima zastoj pridveka dežele tisoč jezer. Ta zemlja je tudi glede na svojo površino zgodovinski pojem za sebe. Polotok je zelo širok, vendar nekako ločen od ostalega ozemlja ter ima takšno podobo na površju, da se jedva da primerjati kakšni drugi pokrajini na svetu. Kvečjemu bi Finsko lahko primerjali z gotovimi predeli v Kanadi, ki ima na svojem severovzhodu gotovo sličnosti na površini. Na Finskem je več ko petina ozemlja pokrita z močvirji in barji, 12 odstotkov površine pa zavzemajo jezera. Ogromni predeli so sestavljeni iz granita in peska. Kljub temu je Finska bogata na gozdovih. Gozdovi uspevajo predvsem zaradi milega podnebja, kajti Finska je v dobrem delu obdana od morja. Ta dežela je naravnost idealna, v mirnih časih nadvse priljubljeno okrevališče za bolnike na pljučih. Na južni obali se vrsti tu kopališče poleg kopališča, zdravilišče poleg zdravilišča in te naprave segajo tja do Leningrada. Mnogo teh vil in zdravilišč je nastalo še v dobi carske Rusije. V poletnih mesecih se je na Finsko preselilo nešteto ljudi iz Petrograda. Vsakdo, ki si je želi miru, ni šel v Pargolovo ali pa Sestrorijeski, ki ležita severozapadno od Neve, temveč se je napotil globlje na finsko ozemlje. V Terio-kiju in Kuokali si je marsikateri Petrograjčan kupil zemljišče ter si postavil vilo

z rozami in cvetličnjakom. To so bile pravcate južnjaške baze v rezkem severnem ozračju. Tu nekje je stal tudi Tuskulum starega in sivega slikarja Ilije Rjepina, umetnika ukrajinsko-kozaškega porekla in prijatelja Leva Tolstega.

V vojnih letih 1918/19 ter 1939/40 je prehodno ozemlje med Viborgom in Leningradom hudo trpelo. Po letu 1941. so marsikaj nanovo pozidali, ko se je fronta odmaknila proti Leningradu. Sedaj pa so zadrževali na tem ozemlju znova hudi boji. Proti severu in vzhodu se morskima ožinam med Finsko in Ladoskim jezerom čedalje bolj širi. Tu stoji že nad tri leta najboljši sinovi Sovjetskega zveza in skalam, v katerih se zadržujejo nadvse rade morske ptice poleg tulnov, videli že marsikaj morskog spopada. Posebno Svedi in Rusi so se tu večkrat trdo spoprijeli. Mimogrede so posegle v boje tod okoli tudi angleške ladje, prvenstvo pa so ohranili tudi na morju Nemci, ki so v zvezi z lastnimi obrežnimi baterijami nadzirali ter še danes obvladujejo ta prostor. Nekdanjo švedsko dedščino na morju je prevzel Finska, nekdanjo rusko silo pa predstavljajo sovjetska država. Tako se tudi ob Karelski ožini danes bje boj za novo Evropo.

Zlata obletnica mature 1894

na ljubljanski višji gimnaziji

Pol stoletja preteče letos v juliju, kar je zapustilo vseh 42 vpisanih osemstoletcev-abiturientov po dovršenih izpitih klasična tla stare gimnazije na Vodnikovem trgu, katero je potres leta 1895. porušil. — V prvi razred treh oddelkov a, b in c je leta 1886. vstopilo 199 moških; od teh je izvršilo torej samo 42 dijakov predpisane izpite — 157 dijakov se je v teku osmih let razgubilo. Priporočiti je treba, da je bila v tistih letih ljubljanska gimnazija poleg gimnazije v Dunajskem Novem mestu najbolj stroga. Vsi na tedanje avstrijske univerze vpisani maturanti letnika 1894. so položili vseučilišne izpite v predpisanem roku. Gimnazija v Ljubljani je bila v tisti dobi nemška z nemškim učnim jezikom, le v I. do IV. razreda so bile paralelke b in c, v katerih je bil učni jezik slovenski, pa se je poleg nemščine še grščina v III. in IV. razredu poučevala v nemščini. Višja gimnazija je pa bila popolnoma nemška z izjemo dveh ur slovenščine na teden v vsakem razredu. Iz treh paralel I. razreda iz šolskega leta 1886./1887. je obstajal v šolskem letu 1893./1894. samo en VIII. razred brez vsake paralele. V tisti dobi je bila osma šola najvišji učni zavod v Ljubljani, kajti realna je štela samo sedem razredov.

Od 42 maturantov iz l. 1894. je živih še 18 in sicer: dr. Beuk Stanko, prosvetni inšpektor v p. v Ljubljani, Čemažar Franč, župnik, Trboje, dr. Jencič Alojz na Dunaju, Jereb Ljudevit, višji ministerijski tajnik v p. v Ljubljani, dr. Knapitsch Oton, odvetnik v Celovcu, dr. Knific Ivan, monsignor in ravnatelj škofjske klasične gimnazije v Ljubljani, dr. Kordin Ernst, okrajni glavar v p. na Dunaju,

Košir Ivan, župnik, Vedljan v Brdih, Koželj Franc, župnik v p. v Mali Loki na Dol., Lavrič Andrej, dekan, župnik na Brezovici, dr. Marinček Matija, notar v Novem mestu, dr. Muhleisen Lotar, odvetnik v Mariboru, dr. Paucur Karl, viš. dež. sodni svetnik, Dunaj, dr. Piccoli Gabriel, lastnik lekarne v Ljubljani, dr. Plemeij Josip, vsuč. profesor — prvi rektor ljubljanske univerze, dr. Rajakovič Ivan, profesor v p. v Gradcu, Staudacher Ferdinand, finančni pis. ravnatelj v p. na Dunaju in dr. Zupan Anton, gimnazijski direktor v p. v Vrbi na Gorenjskem.

Umrla so: Ažman Andrej, katehet, dr. Benkovič Ivo, odvetnik, Berlan Anton, župnik, Čiuh Ferdi. nand, župnik, Čemažar Jakob, župnik, dr. Hinterlechner Karl, vsuč. profesor Jane Peter, žel. inšpektor, Križaj Evgen, višji poštini uradnik, Kummer Ivan, hišni pos. sestnik, Lavrič Josip, župnik v Ameriki, Nagode Josip, župnik, pl. Ober-eigner Henrik, padel kot avstrijski major v prvi svetovni vojni, Petsche Emil, major v čl. armadi, Pezdč Ivan, višji finančni tajnik, Podobnik Alojz, župnik, Potokar Gregor, dekan, Rebol Blaž, župnik, Sadar Franc, župnik, Trepal Matej, župnik, dr. Valjavec Pavel, odvetnik, Vidic Franc, načelnik železniške direkcije, dr. Vodušek Konrad, odvetnik, Vrančič Ivan, podpredsednik Stola sedmorice v Zagrebu in dr. Zajec Ivan, šef-zdravnik. Slava in ljub bratski jim spomin!

V dobi gimnazijskih študijev od I. do

VIII. razreda je poučevalo teh 42 maturantov 32 profesorjev, od katerih pa ni nihče več živ. Imamo lepe spomine na te res zaslužne možje-vzgojitelje in profesorje. Bil so plemeniti, dclovalj so v našo korist, tako da se ni nihče teh 42 maturantov zgubil v življenju, temveč so vsi zavzemali in še zavzemajo v javnem življenju odlična mesta, za kar se morajo v prvi vrsti zahvaliti svojim dobrim, plemenitim profesorjem. Zatorej slava in hvaležen jim spomin!

Leta 1919. smo obhajali 25 letnico, leta 1929. 35 letnico, leta 1934. pa 40 letnico in to vedno na Bledu. A kako bo s petdeset. letnico? Najbrž kakor ta-le pesem pravi:

Starec zrè iz sive hiše
in spomin se mu posili,
dni premljša, ki so bili,
in na tihem solze briše.

L. J.

Otok Way

Pred kratkim je šla skozi liste vest, da je močno anglo-ameriško brodogradnja, ki je priplula iz Kolomba na Ceylonu, obstrleljavala otok Way.

Malo zemljepisa

Ta otok, ki ga na Daljnem vzhodu poznajo bolj kot Pulu Way, leži ob severno-zapadnem koncu Sumatre in je razen nepomembnega otoka Berrasa ter nekoliko kliča najzapadnejša točka bivšega holandsko-indijskega kolonialnega področja. Smatrati ga je za člen v verigi, ki se od severozapadnega konca Sumatre in preko Nikobarov ter Andamanov vleče proti ustju burmanske reke Iravadija. Mimo Waya gre najkrajša brodovna zveza iz Evrope skozi Sueški prekop, Rdeče morje, Indijski ocean, Malajsko morskot ožino in preko Singapurja oziroma Batavije dalje na Tajsko, Indokino, Filipine, Kitajsko, Japonsko in Mandžukuo. Že ta razlog je dal povod, da so dobro naravno pristanišče otoka Waya, pristanišče mesteca Sabanga, primerno uredili. Sabang je vsaj do leta 1939 v resnici razpolagal s sijajno pristaniško opremo. Poleg naprav, ki so rabile za najhitrejšo oskrbo ladij s premogom, kurilnim oljem in pitno vodo, je imel letališče, kabelsko zvezo in oddajno postajo. Premogovna postaja je bila najmodernejša na Daljnem vzhodu sploh. Ker je pa večina ladij urejena danes za kurjavo z oljem, so uredili tudi vse naprave za črpanje tega tekočega pogonjalca. Surovo olje so pred vojno dobivali naravnost s petrolejskih polj južne in severne Sumatre, dočim je prihajal premog iz obmilijskih kopov nedaleč od Penanga. Naj še omenimo, da je Sabang imel tudi moderno opremljeno ladjedelniško napravo.

Malo zgodovine

Na zgodovino Puluja Waya za čudo ni dosti vplivala velika ladjska proga z Zapada na Vzhod. Do sedemdesetih let preteklega stoletja je spal ta otok kot del polneodvisne sumatranske države Atjeha spajne Trnjulice. Penang na Malaki je bil dotlej glavno zalagališče ladij na poti proti vzhodu ali zapadu. Stalni piratski podvigi atješkega obalnega prebivalstva so holandsko-indijsko vladu po mnogih brezuspešnih svarilnih prišlilih, da je sultanu te dežele leta 1873 napovedala vojno. Ta vojna je bila nad vse krvava, polna presenečenj in so jo bojevitvi Atječani v svojih nedostopnih pragozdovih vzdržali skoraj trideset let. A celo se kratko pred sedanjo vojno so se fanatični, bojevitvi domačini tu pa tam z orožjem uprli kolonialni vladil.

Ker so vsa pristanišča na severu Sumatre majhna, plitva in nezavarovana zoper veter in valove, je postal Sabang s svojim izvrstnim naravnim pristaniščem v času te vojne glavno oporišče holandske vojne mornarice oziroma skladišče za vse blago, ki ga je potrebovala vojska in ki je prihajalo iz Evrope ali z Jave. V tem času je imel Sabang seveda tudi primerno garnizijo in majhne utrbe so štitele luko.

Ob začetku našega stoletja pa je začel vojaški značaj otoka Waya polagoma izginjati, utrbe in baterije so odpravili, ostale naprave prilagodili zahtevam sodobnega svetovnega prometa. Toda leta 1914 je do bil Sabang še enkrat vojaški videz. To je bilo tedaj, ko so se ladje osrednjih sil, ki so se mudile na Daljnem vzhodu, po vojnih napovedih skušale zateči v kakšno nevtralnno pristanišče. Sabang je prihajal v tem oziru za ladje, ki so se mudile v malajskih, indijskih ali avstralskih vodah, najbolj v poštev in tako se je njegovo pristanišče popolnilo s velikim brodogradnim prekomornikov vseh vrst kakor nikoli prej v njegovi zgodovini in tudi ne poslej. Da zavaruje svojo nevtralnost, predvsem pa te ladje pred angleškimi posežki, je holandsko-indijska vlada poslala znova čete in topnjače v Sabang.

Ključ do vrat na Daljnji vzhod in v Avstralijo

Pulu Way je zavoljo svojega zemljepisnega položaja in drugih prednosti kakor ustvarjen, da bi igral vlogo pomorsko vo-

jaške ključne postojanke. 1100 km je oddaljen od Singapura, 600 km od Penanga in 1250 km od Padanga ter obvladuje vhod v Malajsko morskot ožino in varuje severni del Sumatre. A tudi proga iz Kolomba v Fremantle, ki je del najbolj uporabljene prometne žile iz Evrope v Avstralijo, ne leži tako daleč na jugu, da bi ne bilo do neke mere mogoče nadzirati to življenjsko žilo britskega imperija. Odkar je Pulu Way v rokah takšnih nasprotnikov, kakršni so Japonci, ki razpolagajo s primernimi pomorskimi in zračnimi silami, se mora Anglija odrekati svoje najkrajše zveze z Avstralijo in se sprijazniti z velikanskim ovinkom okrog tra Dobro nade.

Japonci so v zadnjih letih pred vojno izkopali stari načrt, da bi zemeljsko ožino Kra na Malaki predrl s prekopom in na ta način znatno skrajšali pot iz Evrope na Daljni vzhod, pri čemer bi ostal Singapur ob strani. V tem primeru pa bi dobil otok Way kot oporišča točka gotovo izreden pomen. To so vedeli vsi, toda prejšnja holandsko-indijska vlada je v svoji tradicionalni komercialni nastavi ta strateški vidik zanemarjala. Otoka ni utrdila in zato so ga Japonci osvojili skoraj brez boja. Verjetno je seveda, da Japonci v tem času, odkar je otok v njihovih rokah, njegove važnosti niso prezrili in da so ga opremiti z vseni vojaškimi napravami, da bi jim služil kot nekakšno glavno oporišče prvega obrambnega pasu okrog zasedenih Sundskih otokov in obenem kot hrbitna zaščita kopenske fronte v Burmi. Le tako si lahko razlagamo, da je drugače tako previdno vodstvo britske pomorske sile zastavilo nekoliko svojih dragocenih in občutljivih pomorskih velikih enot za obstrleljavanje otoka, ki je bil pred to vojno vojaško dejansko brez pomena.

Drobne zanimivosti

Na vsem svetu je približno 250.000 vrst cvetočih rastlin — toliko jih vsaj danes poznamo. Vseko leto pa lahko prištevamo še kakšnih 1000 novih vrst iz malo raziskanih predelov Afrike, Južne Amerike in Azije.

V Krumovu na ozemlju češkega lesa so te dni podirli ogromno jelko, ki je merila v višino 50 m. Na najblebečem mešu je drevo imelo v premeru 2,22 m. Štirje delavci so gonili žago 7 ur, preden so deblo toliko odžagali, da je drevo padlo, naker so ga razžagali na primerne kose in odpremiti iz gozla za nadaljnjo obdelavo.

Prvi barvni film o Norveški izdelujejo ta čas v Oslu. Film prikazuje norveške pokrajine in norveško ljudstvo ter njegove običaje.

Beniamino Gigli ne sme nastopati. Iz Benetk poročajo, da so zavezniške oblasti slovitemu italijanskemu tenoristu Beniaminu Gigliju prepovedale nastopati. V prepovedi navajajo, da je Gigli nastopal na prireditvah fašističnega režima in na prireditvah ob sodelovanju z Nemci. Med drugim mu očitajo tudi to, da je pel v korist nemških ranjenecv in vojakov.

Materiale upodnosti za turške častnike in državne uradnike. Narodna skupščina je sklenila v sredo, da bodo vsi častniki in državni uradniki z vzvratno veljavo od 1. junija t. l. napredovali za eno položajno skupino. S to izredno mero hočejo omogočiti častnikom in državnim uradnikom kolikor toliko boljše življenjske razmere. Izlazičani bodo tudi dodatki za otroke po pet puntov mesečno. V služaju poroke ali smrti bodo prejeli uradniški tudi še eno mesečno plačo. V bodočnosti bodo prejimali tako častniki kot uradniki od države podpore v naturalijah.

Dragocene starine na dražbi. V Parizu so imeli nedavno dražbo nekaterih dragocenih starin. Interesentov je bilo mnogo, tudi kupcev ni manjkalo. Večino predmetov so pokupili imoviti zasebniki, nekaj stvari je prešlo tudi v državno last. Na dražbi so prodajali tudi posamezne kose iz zbirke generala Berthiera, ki jih je prinesel s Krima.

Naročite se na romane „Dobre knjige“

KULTURNI PREGLED

Zbornik Zimske pomoči

Za bibliofilske tombolo je pripravila Zimska pomoč vrsto vzorno opremljenih krašotnih izdaj, največja in v nekem smislu najpomembnejša knjiga pa je **Zbornik Zimske pomoči**, ki je pravkar dotiskan. Je to zajetna knjiga na 620 straneh formata, kakor ga ima sedanjí »Dom in svet«. Več kakor sto avtorjev se je združilo okrog tega zbornika, ki bo ostal tudi potem, ko mine vihar sveta, pričevanje o našem kulturnem življenju v zgodovinskem letu 1944.

Zbornik je uredil poseben uredniški odbor, v katerem so Narte Velikonja, dr. Tine Debeljak, B. Borko in Zorko Simčič. Razdeljen je v šest delov. Prvi obsega poezijo in pripovedno prozo, drugi umetnostni esej, tretji politični esej, četrti publicistiko, peti znanost, v šestem pa so objavljene izjave nekaterih znanstvenikov o njihovem delu. Poseben ožben je leposlovni del, v katerem je zastopanih okrog 50 pesnikov, pisateljev in dramatikov. Vsi sodelavci so razvrščeni po generacijah in praviloma tako, da sledi pesniku pripovednik. Dolga vrsta imen priča, kako ugodno je bila sprejeta v naših literarnih krogih zamisel tega, v nekem smislu dokumentarnega in delno tudi reprezentativnega zbornika, ki bo dostopen samo srečnim dobitnikom bibliofilske tombole Zimske pomoči. Monumentalni knjigi pa daje posebno mikavnost še to, da je vsak prispevek opremljen z avtorjevo sliko in z njegovim podpisom v faksimilu, ob koncu pa so kretki življenjepisni podatki o slehernem sodelavcu.

O vsebinski pomembnosti Zbornika Zimske pomoči in njegovih posameznih prispevkov bo še bešeda po izidu knjige. Naj za danes opozorimo zgolj informativno zlasti na njegove pesniške in pripovedne prispevke. Po uvodni besedi uredništva začne prvi del Zbornika pravak slovenskih pesnikov Oton Zupančič z novimi, doslej še nenatisnjenimi pesmi »Prihode«. Na vrheh« in »V brezglasje«. Za pripovedne začneja dolgo in častno vrsto F. S. Pinžgar s povestjo »Kolednikove prikazni«. Tema dvema reprezentantom slovenske literature — članoma umetniškega razreda Akademije znanosti in umetnosti — se pridružuje Alojz Gradnik s tremi izbranimi pesmimi iz njegovega ciklusa »Pesmi o Maji«. Starejšo generacijo pripovednikov zastopa še Fran Govcar z zaključnim poglavjem svojega romana »Padar Zajbelj«. Pesnik Cvetko Golar je udeležen s pesmijo »Umetnik« in z odlomkom iz zanimive ljudske igre »Očetova oporoka«. Ivan Pregelj je prispeval črtico »Iz spominov«, Joža Lovrenčič ima tri nove, zelo dobre primere svoje epične poezije iz zbirke »Stare skrivnosti«, Ivan Zorec je spisal za Zbornik kmečko povest »Zadnja sodba«, Anton Debeljak se oglašja s »trolistnikom« sonetov, sosed mu je Vladimir Levstik z odlično napisano novelo »Pot v Koseze«. Za pesmijo Griše Koritnika sledi Stanka Majna krepka novela »Baba Hana«, nadaljnja vrstnika sta pesnik Janko Samec in pripovednik Janez Jalen. Zanimiv pojav je Ludovik Zorut, ki ima med svojimi pesmimi v brškem narečju spisano »Psičko brieharce«. Ivan Matičič se oglašja s kmečko povestjo »Pod oknoma«, Pavel Karlin z dvema pesmima, Marija Kmetova z »Elegijo«, Ilka Vaštetova pa je

prispevala daljši odlomek iz romana o napoleonskih časih na slovenskih tleh »Leta 1809«. Pesmi R. Reharia »Besede iz groba« sledje Jana Plestenjaka spominj na žalostne mesece v Padovi »Sonce za obzidjem«, na to pa sta dve pesmi Stane Kosovela, za njima proza Joža Likoviča »Meduljica«, Antona Vodnika pesem »Večerni psalm«, Vladimirja Bartola fragment »Fanikina mladost«, Ant. Seliskarja pesmi, Mirka Javornika proza »Zemlja ob jezeru« in zatem pesmi Vinka Zitnika, proza Jožeta Tomažiča, Davorina Ravljena sonet »Romar«, Geč Jontešove fragment, pesmi Mirka Kunčiča in prozni odlomek Fr. Kunstija. Med zastopniki mlajše pesniške in pisateljske generacije so Leopold Stanek, Jože Dular, Jože Kastelic, Severin Sali, Helena Jaklič, Dušan Ludvik, Stanko Kociper, Janko Moder, Jože Krivic, Vinko Beličič, Stanko Jančič, Janez Kolenc, Emilij Cevc, Mitja Sarabon, Nikolaj Jeločnik, Stane Bračko in Zorko Simčič.

Ze iz teh, le mimogrede navedenih imen je videti, kako bogato sta zastopana v Zborniku poezija in lepa proza. Tudi drugi oddelki zajete knjige prinašajo mnogo zanimivega. V njih srečujemo prispevke znanih kritikov, esejstov in publicistov. Takisto zelo obsežni, znanosti odmerjeni peti del začeniata s svojimi prispevki predsednik Akademije znanosti in umetnosti dr. Milan Vidmar in rektor univerze dr. Milko Kos, zastopani so številni znanstveniki iz raznih ved, ki se goje na naši univerzi in izven nje.

Tako se je torej Zbornik Zimske pomoči kar mogočno razrasel v knjigo, ki sodi med najboljše samostojne knjižne izdaje v našem jeziku. Ze ta knjiga odtehta po obsegu in vrednosti svoje obširne in bogate vsebine ceno tombolske karte, katere nakup

nam takoj zagotovi poseben bibliofilski tisk s Šalijavo daljšo, se neobjavljeno pesnitvijo. Med tombolskimi dobitki pa je tudi cela vrsta drugih, delno kar dragocenih knjižnih izdaj in bibliofilskih tiskov.

Jacobsenova »Marija Grubbejeva«

O Jensu Petru Jacobsenu, pisatelju romana »Marija Grubbejeva«, ki je izšel kot 21. zvezek Dobre knjige, je bilo že večkrat zapisano, da je neke vrste danski Flaubert. Ta primerjava z avtorjem romana »Gospa Bovaryjeva« je zgolj vna, kakor sploh slehera primerjava med umetniki, ki so in ostanejo samosvoje osebnosti. Nalike so pač v nekih skupnih potezah, predvsem v odnosu, ki ga ima delo obeh pisateljev, izmed katerih je bil Jacobsen za 26 let mlajši, do naturalistične literarne, struje. Dalje v sorodnosti tega, kar bi mogli imenovati metoda pisateljevanja, namreč v skrbni pripravi obravnavane snovi, v njeni nadrobni obdelavi, prehajajoči v nekako stilistično virtuoznost, v iskanju najbolj ustreznih pesniških prispodob in najnatanejših izrazov za določene situacije in duševna stanja. Poleg teh sorodnih lastnosti obeh pisateljev pa obstoje tudi očitni in globlje segajoči razločki. Predvsem je Flaubert mnogo močnejša in pomembnejša stvarjalna osebnost, umetnik po duhu in hotenju, pisatelj, ki je vse drugo (ideje, pravna načela i. t. d.) podrejal čisti umetnosti. Zaradi tega ni bil nikdar pravi naturalist, čeprav so nekateri naturalisti videli prav v njegovih delih svoje izhodišče.

Danec Jens Peter Jacobsen ni bil samo manj nadarjen umetnik, marveč tudi clo-

vek z izrazitejšo idejno usmerjenostjo. Podlegel je vplivu časa, ki je postavil v ospredje naravoslovne vede in se trudil, da bi z njimi in s površnimi filozofskimi izpopolnitvami razložil vso zapletenost in vse skrivnosti življenja. Sam je študiral prirodne vede, se ukvarjal z botaniko in z razvojem darvinističnih idej v tedanji znanosti, literarno pa se je usmeril pod vplivom Georga Brandesa in njegove pozitivistično-realistične kritike. V romanu »Marija Grubbejeva« ne čutimo v toliki meri teh njegovih tendenc, zato pa so tem očitnejše v romanu »Niels Lyhner«, Jacobsenovi nekoč najbolj razširjeni knjigi. V »Mariji Grubbejevi« je Jacobsen predvsem in skoraj izključno pripovednik in rad napaja svojo domišljijo ori studentcu čistega poetičnega lirizma. Zato je to delo poleg nekaterih novel še najdalje od hamletovsko-skeptičnega sveta v »Nielsu Lyhneju«.

Na Flaubertovo »Gospo Bovaryjevo« spominja »Marija Grubbejeva« le zdaleč po tem, da sta junakinja obeh romanov sanjavi in nemirni ženski, ki se po krivdi svoje strastnosti pogrezata vedno globlje, dokler ne konča ta s samomorom, ona pa na duu tedanje družbe. Roman »Marija Grubbejeva« je za razliko od »Gospo Bovaryjeve« zgodovinski roman in usoda njegove junakinje nima tiste tipičnosti, kakor jo je imela Flaubertova junakinja za del tedanjega meščanskega ženstva. Spisan je brez poudarjenih naturalističnih tendenc, dasi z metodo naturalističnih pisateljev, ki jim je nadvse važna resnična slika življenja. Podatno napaja vso to pripovedno stvaritev rahla otožnost pisatelja, ki ima sčutje s človeško usodo in ki mu opisane osebe in razmere niso samo predmet dokumentacije, marveč tudi osebo doživljetje, kakor ga ima igralec, ko

Kronika

* Za novega pionirja dela je bil imenovan na predlog dr. Leya dr. inž. Aitert Pletzch. To je 19. pionir dela v Nemški delovni fronti.

* Goethejevo kolajno za umetnost in znanost je podelil Führer rednemu profesorju dr. med. Waltherju Straubu v Monakovem ob njegovi 70. letnici in v počastitev njegovih zaslug v farmakoloških raziskavanjih.

* Zahvala. Gg. Tone in Ivanka Verbič, industrija v Sinji gorici pri Vrhniki, sta darovala za občinske reveže v počastitev spomina blagopokojnega g. Josipa Verbiča, ravnatelja Občinske hranilnice v pok., znesek 500 lir nameste venca na njegov grob. Občina Vrhnika se darovalcema najiskrenejše zahvaljuje za velkodušni dar tudi v imenu podpiranih.

* Za počitnice najlepše darilo starim in mladim: »Brzonožec in Puščica«.

Iz Ljubljane

u— Diplomirana sta bila na univerzi v Ljubljani gg. Janežič Rudolf in Pestotnik Pavel iz Ljubljane. Čestitamo!

u— Dodatne živilske nakaznice za delavce. Za mesec julij bo mestni preskrbovalni urad delil dodatne živilske nakaznice za delavce po številkah potrdil tako, da pridejo na vrsto v sredo 5. t. m. številke 1 do 100, v četrtek 6. t. m. številke 101 do 200, v petek 7. t. m. številke 201 do 300, v soboto 8. t. m. številke 301 do 400, v ponedeljek 10. t. m. 401 do 500, v torek 11. t. m. številke 501 do 600, v sredo 12. t. m. številke 601 do 700, v četrtek 13. t. m. 701.

Zadnja pot poročnika

Friderika Peršiča

Ljubljana, 5. julija. Včeraj smo spremili domobranci k večnemu počitku svojega tovariša domobranskega poročnika Friderika Peršiča, ki je padel junaške smrti v borbi s komunističnimi odpadniki. Z mladim poročnikom je izgubilo domobransko gibanje enega svojih prvih protikomunističnih borcev.

izgubilo je nacionalno zavednega moža, ki je med prvimi izpregledal komunistične zle namene. Rezervni oficirji pa bodo pogrešali enega svojih najboljših tovarišev.

K pogrebu so prišli poleg matere vdove in brata, poveljnik domobranstva podpolkovnik Krener z načelnikom štaba podpolkovnikom Peterlinom in pomočnikom podpolkovnikom Vizjakom številni pripadniki domobranskega častniškega zbora, podčastniki in domobranci. Domobranska godba je igrala žalne koračnice. Zadnjo čast je izkazala junaskemu borcu tudi častna četa. V velikem številu zbrani znanci in prijatelji, posebno pa še domobranska mladina, so pokazali, kako uvaževan in priljubljen je bil mladi častnik. Ob krsti na Zalah se je poslovil od padlega junaka v imenu častnikov slovenskega domobranstva in rezervnih častnikov domobranski poročnik Jože Felician, ob odprtem grobu pa je imel poslovilni govor domobranski nadporočnik Srečko Posavec. Poudaril je Peršičevo poštenost, vrednost in junaštvo in zaključil z besedami: »Dragi Fric, s svojo žrtvijo si pripomogel slovenskemu narodu do lepše bodočnosti!«

Tudi mi se klanjamo duhu pokojnega junaka, iskreno sočustvujemo z materjo vdovo in bratom akademikom, ki se prav tako bori za znano domobransko misli. Slava spominu poročnika Friderika Peršiča!

prav iz srca ustvarja tuje človeške like in izraza njihovo tragično usodo.

Jacobson je spisal roman »Marija Grubbejeva« na podlagi zgodovinskih virov, ki jih je temeljito proučil. Poglavitna junakinja tega romana je res živeča in nje usoda se je v glavnem odvijala na tu opisani črti od viška do dna. Dokaj verno je po sodbi kritike opisano tudi okolje, v katerem se roman odigrava. Natanko proučevanje virov pa ni moglo škodljivo obtežiti prostega in vedrega poleta Jacobsonove stvarjalne domišljije, in tako nam je iz predvaja zgodovinskih podatkov skral bogato kolorirano tkanje svoje epične mojstrovine.

* »Marija Grubbejeva« vodi bralca v sedemnajsto stoletje in v majhno, rustikalno deželo Dansko, čiji dvor in plemstvo sta prav kakor meščanstvo, še tesno povezana z obilno kmečko srčiko danskega naroda. Erik Grubbe, ki ga najprej spoznamo, je podeželski veljak, malone kmet po vsem svojem življenjskem stilu in robati naravi, vendar ugleden plemenitaš. Njegova hči Marija raste na kmetih brez materine ljubljane in modrega vodstva, pod nadzorstvom grobe, samosvojega očeta in njegove oblastne gospodije. To oziroma nemalo vpliva na ves njen razvoj, saj je značaj, v katerem pa tudi spe, kakor je pisatelj nakazal brez vsake vsiljivosti, nekatere temne dedne lastnosti. Zato se lepa Marija globoko oddahne, ko pride k sorodnici v Kodan, vendar tudi tu ne najde tega, o čemer je sanjnila in kar je pričakovala: zadostitve tistemu nemiru, ki vre čedalje bolj v njeni notranjosti. Toda tu se ji počasi odpirajo slepe življenjske možnosti, njena usoda trika na vrata mladega življenja, ob vzbujanem časovnem ozadju dansko-švedske vojne vzplamt njeno neizkušeno srce v

do 800, v petek 14. t. m. številke 801 do 900, v soboto 15. t. m. številke 901 do 1000, v ponedeljek 17. t. m. številke 1001 do 1100, v torek 18. t. m. številke 1101 do 1200 in v sredo 19. t. m. številke 1201 do 1300. Dodatne živilske nakaznice za delavce se dobe v I. nadstropju palače Bata, soba št. 3, med uradnimi urami.

u— Tobačne izkaznice. Mestni preskrbovalni urad opozarja vse upravičence, naj mirno počakajo, da jim raznašajo dostavljeno tobačne izkaznice na dom. Sele, ko bodo vse tobačne izkaznice razdeljene, jih bodo lahko reklamirali oni, ki jih iz kakršnega koli vzroka niso dobili. Urad bo v dnevnikih o praviem času objavil, kdaj bodo vse tobačne izkaznice razdeljene. Do takrat naj pa upravičenci mirno počakajo in ne nadlegujejo urada, ki je zelo zaposlen s pisanjem tobačnih izkaznic.

u— Danes ob 18. uri bo v mali filharmonični dvorani produkcija pevske šole prof. Miloša Brišnika. Nastopila bo mlada pevka, 9-letna Polajnar Marjanca, dalje mezosopraniški: Brišnik Anica in Sadnik Dragica, sopranista Tomšič Tinka in tenorist Roman Lupinc. Na sporedu so najrazličnejše pesmi, arije in dvospevi. Pri klavirju sodeluje gospod Jože Osana. Podrobni spored se dobi v Knjižarni Glasbene Matice.

u— Združjenje denarnih in zavarovalnih zavodov sporoča, da poslujejo denarni zavodi za stranke ob sredo od pol 10. do pol 13. ure, ob drugih delavnikih pa od pol 9. do pol 13. ure. Zavarovalni zavodi pa poslujejo za stranke ob petkih od pol 10. do 14. ure, ob drugih delavnikih pa od 8. do 14. ure.

u— III. sklepna javna produkcija glasbene šole »Sloga« bo v petek, 7. julija, ob 18. uri v šolski glasbeni dvorani. Spored vsega pevske solistične točke, pevski duet, skladbe za violončelo, za godalni orkester, za gosli z godalnim orkestrom ter za klavir z godalnim orkestrom. S to produkcijo zaključijo šola svoje letošnje prireditve.

u— Učite se strojeplaki! Praktično znanje, potrebno v vsakem zasebnem ali javnem poklicu. — Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji — dnevni in večerni — pričnajo 10., 11. in 12. julija. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Moderna strojeplaknica, desetplovna metoda. — Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. — Specialni tečaji tudi za stenografijo, knjigovodstvo itd. — Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Domobranska 15.

u— Iz pisarne odbora za »Socialno pomoč« smo prejeli: Gospod Vladimir in Pipa Arko veleindustrija iz Zagreba, sta darovala namesto cvetja na krsto ge. Manice Milavec 500 lir za Socialno pomoč. — Za informacije glede Socialne pomoči kličite: 47-57 in 39-01! Prostori Socialne pomoči so na Gosposvetski cesti 2-1. Denarne prispevke pošiljajte po čekovnih položnicah na »Pokrajinski podporni zavod« — Socialna pomoč — ček, rač. 16.530.

u— Učni tečaji za popravne in privatne izpite, ločeni oddelki za prvošolce in drugošolce. Dijaki: Delavska zbornica, Miklošičeva 22-1. Dijakinje: Lichtenurnov zavod. Poučujejo profesorji. Učnina nizka. Vpisovanje in informacije jutri dopoldne za vse v Lichtenurnovem zavodu.

u— Pravi pustolovski, humoristični »romani« za najmlajše bralce, ki vam bodo hvaljevali za napeto zabavo, to so »Prigode nagačevega Babja«. Dobi se v Knjižarni Tiskovne zadruge, Selenburgova ul. 3.

u— Nesreče. Anton Dermastia, 41 letni posestnik iz Zadorva je padel s česnje, si zlomil levo in dobil notranje poškodbe. Franja Seljakova, 72 letna žena vpokoje-nega rudarja iz Idrije, si je pri padcu zlomila desno nogo. 13 letni Janez Pečan z Vrhnike je padel s česnje in si zlomil desno, 10 letni Izidor Prepeluh iz Dobrunj je pa padel pod voz in je precej hudo poškodovan po životu. 4 letna Marijka Lavrinova z Vrhnike si je pri padcu zlomila desno nogo. Enaka nesreča je zadela 76 letno Ivano Kirarjevo iz Ljubljane, ki je padla doma v sobi. Angelo Grašičevo, 47 letno gospodinjstvo pomočnico iz Ljubljane, je konj ugriznil v trebuh, 10 letni Janez Osterc je stopil na steklo in se vrezal v desno nogo. 15 letni dijak Ferdinand Schweitzer je padel s česnje in si zlomil levo. 9 letni Evgen Pavetti je padel pod voz in si poškodoval desno nogo. 34 letni železničar Vinko Porenta je skočil z vagona in se pri padcu občutno poškodoval na levem kolenu. 4 letni Avgustin Pirnat z Verde je padel pod voz in ima zlomljeni obe nogi. Mihaela Japlja, 62 letnega posestnika iz Tomišaja, je nekdo napadel in poškodoval z vilami. 30 letni železničar Iven Babnik je padel s kolesa in se potolkel po glavi. 10 letni Božo Vehovec je bil od nekega avtomobila pvožen in ima poškodbe po životu.

ljubezni do sorodnika svoje tete, kraljevega sinu Ulrika Kristijana, enega izmed junakov tega nemirnega časa. Ta ljubezen do človeka, ki je prvi silovito vzburlil njeno domišljijo in ki ga to mlado, a strastno dekle obišče na smrtni postelji, kakor čuden privid, kakor omama peklenskega izkušnjavca, je nekaka uvertura v ljubezensko življenje Marije Grubbejeve. Nekaj let nato že doraste, postane gospodična, odpro se ji vrata v družbo, kot lepota vzbuja široko pozornost. Tedaj jo zasnuje drugi kraljev sin Ulrik Frederik. Marija sprejme njegovo ponudbo in doživlja ljubezen, ki jo je Jacobson opisal do rahlih psiholoških odtenkov. Ko se poročita, nastopi počasi na Ulrikovi strani naveličnost, ko pa se Ulrik po daljši odsotnosti vrne iz Španije pijan in surov, pride med zakonca do mučnega konflikta, ki vzbudi temno nagonsko čustvo v Marijini notranjosti, čustvo, ki je podobno bolečini blaznosti: Marija bi bila kmalu zabolala svojega nasilnega moža. Ulrik ne razume Marijinih mnogo rahlejših ljubezenskih čustev in s svojo vihravostjo pomandira njeno ljubezen. Vrže se v »ančevanje in v ljubezenske pustolovščine, najame si priležnosti, navezovanje na poniža Marijo do skrajnosti, tako da mora po dramatičnem konfliktu s priležnico in Ulrikom uteči z njegovega gradu v času, ko je bil državni upravitelj na Norveškem. Marija se zateče na dom svojega očeta. Oropana časti in sijaja, globoko prizadeta v srcu, ki je izmerilo do dna gorjupko muko prevrajene in izdane ljubezni, doseže po prizadevanju svojega grobeoga očeta ločitev in z njo veliko premoženje, ki ji omogoči pot v svet. Tako odpotuje Marija v Francijo, in tu podležje zapeljivi moči svojega svaka Stija Hoegha, ki pa jo tudi zapusti. Tragično se konča njena ljubezen do »zlatega Re-

PRAŠIČKE ZA REJO

šentjernejske pasme — ima na razpolago GOSPODARSKA ZVEZA in jih oddaja pri restavraciji »LEV«.

Z Gorenjskega

Na Bledu so se sestali vzgojitelji z Gorenjskega. 8-iski referent S. Jerolič je pozdravil predstavnike stranke, države in obožene sile, nato so zborovalci zapeli pesem »Sveta domovina«, dr. Ziegler je spregovoril o državni ideji, šolski svetnik Rudolf Seyrl pa je poročal o osebnih doživljajih v teku štiritletnega ujetništva na Angleškem in v Kanadi. To poročilo je zazvelo blizu 2 uri časa. Opisal je poslušalce vse muke vojnega ujetništva. Nato je okrožni vodja dr. Hofsteiner razvil poročilo o trenutnem položaju na Gorenjskem ter se je zahvalil vzgojiteljem za izvršeno delo v preteklem letu. Tudi v bodoče mora ostati stik med šolo in sodebnim življenjem čim ožji. Ob zaključku je šolski poveljnik Jerolič požel vsem tovarišem in tovarišicam dober počitek. Priporočil jim je, naj se okrepčijo za naloge, ki jih čakajo v prihodnjem šolskem letu.

V Kranju je umrl 33 letni pomožni policist Alojz Roblek.

V št. Vidu ob Savi so imeli zborovanje, na katerem je poročal okrožni vodja iz Kranja dr. Pfleger o političnem položaju.

V Celovcu so umrli: 62 letni vojni invalid Alojz Tarazin, 79 letna starostna rentnica Ana Papstova, 70 letni ključavničar Viljem Herrmstein, 57 letni kipar Viktor Gasperšič, 69 letna Margareta Bijeleva, tesarjeva žena, 87 letna Viktorija Prunsterjeva, 69 letna Eva Pečnikova, 28 letni Janez Steinveder ter 62 letna Zoe Schafferjeva, knjigovozova žena.

Zobovje je pogoltnil neki žagar iz Kotare vasi na Koroskem. Pozabil je sneti zobovje zvečer iz ust ter ga je v spanju pogoltnil. Zdravi se v celovski bolnišnici.

Obstrelil se je neki 29 letni posestnik sin iz okolice Velikovega. Strel je šel skozi prsi. Odpeljati so ga morali v celovško bolnišnico.

Dva padca s česnje. Učenca mojstrske šole v Celovcu Jurij Topičnik in Erik Unterweger sta pri obranju česenj padla z drevesa ter dobila precej hude notranje poškodbe. — V stanovanju je padla in si zlomila levo nogo 84 letna zasednica Elizabeta Schwarzwova iz Borovelj.

S Štajerskega

Nov okrožni vodja v Celju. Dosedanji vodja delovnega urada v Celju Lenz se je poslovil. Njegov naslednik je Kern.

68 let se deluje v poklicni 31 letni brivec Jožef Mülleret iz Celja. Mož se je rodil 1. 1863 na Dunaju, v 13. letu je prišel v Ljubljano, kjer se je izučil brivske obrti, nato je vzel pot pod noge in živel v Mariboru, Gradcu, na Dunaju, v Monakovu in drugod. Sedaj izvršuje v Celju brivsko obrt v splošno zadovoljstvo svojih gostov.

K zadnji nabirki za nemški Rdeči križ v Slovenski Bistrici so prispevale okrožne ženske 600 mark. S tem se je vsota za to ustanovo, nabrano v Slovenski Bistrici, dvignila na 1.341 mark. Same voditeljice taborišča so prispevale iz svojega 210 mark.

Z železnim križem 2. razreda so bili odlikovani: desnetnik Ciril Kranjc in V. enc Bregant iz Maribora ter grenadir France Kurnik iz mariborske okolice.

Smrt ruskega emigrantskega zdravnika in njegove žene. Zadnji dan junija so na poboškem pokopališču položili k večnemu počitku dr. Sergeja Kapralova iz Marije Snežne. Pokojnik je deloval dve desetletji kot okrožni zdravnik v Gornjem Cmurku ter je slovel zlasti kot internist in strokovnjak za porodništvo. Kapralov je bil moč usmiljenega srca. Širokome je zdravljal brezplačno. Umrl je star okrog 50 let. Ženo je imel iz znane Viherjeve rodbine iz Maribora. Naključje je hotelo, da je tudi ona takoj za možem umrla.

Tekme letalskih aspirantov iz vrst Hitlerjeve mladine so imeli od 29. do 2. julija ob Zelli am See. Udeležili so se jih mladi letalski aspiranti s štajerske, koroske, solnograške ter iz krajev ob Gornji Donavi. Najuspešnejši bodo pozneje v letalskih poslovanjih Hitlerjeve mladine. Prireditve v Zelli am See bodo v rokah oddelnega voditelja Lehmanja.

Nestor graških knjigovozov. 82 letni Ferdinand Eckl je umrl. Mož je bil skoraj 70 let delaven v svojem poklicu ter je vodil knjigovoznico, ki je rodbinska ustanova. Ustanovil jo je njegov ded 1. 1816.

migija», ki se ubije pri padcu s konja. Medtem je Marija Grubbejeva napravila vse svoje veliko premoženje, in ko se je nekoga dne vrnila na očetov dom v Tjele, ni imela drugega kakor obledo, ki jo je nosila na sebi. Čez nekaj časa je sklenila povsem »razumski« zakon z grabežljivim in stiskavskim Pavlom Dyrelem, ki ga je prav za prav sovražila. V tej globoki notranji osamelosti in trpi naveličnost, ki je mahoma vzburla ljubezen, ki jo je občutila do zastavnega hlapca Sorena. Iz te čudne ljubezni se razvije rodbinski škandal, Dyre in Marijin oče Erik Grubbe se trudita, da bi bila Marija razdeljena in zaprta, zakon pa ločen. Desežeta samo ločitev zakona. S ču o obleke zapusti Marija domači grad in gre v svet, da se sreča s hlapcem Sorenem, v katerem najde svojega tretjega življenjskega tovariša. Ženska, ki je bila nekdo žena kraljevega sinu in je gospodovala na dvoru, se znajde na dnu življenja. Volno sprejema udarce svojega surovega tretjega možja, ne da bi ga nehala ljubiti; naposled postane krčmarica in njen mož brodar, dokler ga zaradi uboja nekega mornarja ne vržejo v ječo. Vsi ti dogodki so nekdanjo lepotico zelo postarali, vendar je vdano prenašala vse trpljenje, dokler je ni kot izmučeno staro »žena smrt in so jo pokopali ob strani Sorena, ki so ga ji že prej ubili nasledek življenja in ječi. Zgodbe te ženske usode so pripovedovane psihološko poglbeno, vse pa se razvija v okviru krepko orisanega okolja z njegovimi časovnimi in krajevnimi značilnostmi ter z množico stranskih oseb, ki so trdno včlenjene v poglavitno pripovedno linijo. Pozornost vzbujajo poleg Marijinega očeta Erika še Ulrik Kristijan, Ulrik Frederik, Danijel, Sti Hoegh in Soren. Nekatera lirčna mesta v tej izrazito epični kompoziciji prispevajo k občutku

Glasbena šola v Brežicah je priredila pregled uspehov svojega prvotnega dela. Prvi nastop šole je bil 29. junija, drugi dan je bil večer komorne muzike, s'edila pa sta še dve glasbeni prireditvi.

Iz Trsta

Promocija. Na gospodarski in trgovski fakulteti tržaškega vseučilišča je bil promoviran g. Alojzij Sosič.

Tržaško prehranjevalno ravnanstvo je določilo z veljavnostjo 4. julija naslednje cene: melancane v prodaji na debelo po 8.10 lir kg, v nadrobne prodaji po 10 lir, paprika v prodaji na debelo 7 lir kg, v nadrobni prodaji 8.40, strožji fižol v prodaji na debelo 10.90 za kg, v nadrobni prodaji 13.40 lir za kg.

Razveljavljena odredba o enolončnici po 13 lir. Tržaško prehranjevalno ravnanstvo objavlja, da so z veljavnostjo 1. julija razveljavljene določbe, ki se nanašajo na postrežbo enolončnice po 13 lir v javnih lokalih.

Okoli sedem milijonov lir je nabral doslej Trst v prid oškodovancem zaradi sovranih letalskih napadov.

Prihranki revne tržaške dece v prid oškodovancem. 400 otrok, gojencev vzgojevališča zavoda ubogih, je darovalo ves skupni prihranek v znesku 497 lir v prid oškodovancem zaradi letalskega napada na Trst dne 10. junija.

Tržaški trio, ki ga sestavljajo De Rosa-Zanetovič-Lama, je priredil v prid tržaškim oškodovancem koncert v prostorih Verdi-jevega gledališča. Odlično so bile izvajane skladbe Dvořaka in Beethovna.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu 65 letni Andrej Batič, 55 letni Marij Sosič, 57 letna Dominika Dusič, 42 letni Jožef Breclj, 53 letni Ivan Kermac in 42 letni Anton Lipovec.

Himen. Te dni so se poročili v Trstu mehanik Emil Marzari in gospodinja Vanda Detela, uradnik F. Bassani in namestnica Kornelija Prešern, prof. Roman Vidmar in gospodinja Ivanka Reichel, delavec Anton Žibert in gospodinja Laura Macchi, zasebnik Just Starec in gospodinja Stefanija Družina, telefonist Jožef Pertot in gospodinja Alojzija Petrovič, mehanik Olivijer Hrovatin in gospodinja Lucija Mezin.

Iz Gorice

Spremembe v železniškem prometu. Od 3. julija dalje odhaja ob 7.15 vlak iz Gorice s severne postaje na Podbrdo (potniški vlak), ob 7.37 prispe vlak iz Podbrda v Gorico severni kolodvor. Ob 13.50 odhaja vlak s severne goriske postaje na Podbrdo (potniški vlak), ob 7.38 se vrača iz Podbrda potniški vlak s prihodom na severni goriski kolodvor. Do nadaljnjega ne vozijo vlaki Gorica-Južni kolodvor na severni kolodvor ter nazaj, nadalje vlaki z južnega goriskega kolodvora v Ajdovščino. Iz Krmina odhaja vlak proti Trstu ob 6.19, 8.24 (do Gorice) in 17.44. Iz Krmina vozijo vlaki v Videm ob 6.58, 11.48 in 18.36. Iz Krmina so uveljavljene nekatere spremembe v avtobusnem prometu. Tako odhaja avtobus proti Trstu ob 6.30, proti Gorici ob 9., proti Cedadu pa ob 15.25.

Pazite na kolesa! 20 letna Nela Temilova je pustila za nekaj hipov svoje kolo v neki veži. Ko se je vrnila, ni našla več svojega kolesa, vrednega okoli 6000 lir. Tudi gospe Stefaniji Mercvici in Mazzinijeve ulice 14 so odpeljali drzni tatinski zlikovci kolo, vredno nad 5000 lir. Oblastva poizvedujejo za drznimi tatovi koles.

Iz Hrvatske

Po 45 letih so v Zagrebu uprizorili Schillerjevo »Kovarnost in ljubezen«. Dramo je nalašč za to priliko na novo prevedel ravnatelj zagrebskega gledališča.

Urad za gozdove. Hrvatski minister za šume in rudnike prof. dr. ing. Josip Balen je imenoval inž. Zlatka Valdo za ravnatelja za raziskovanje gozdov. Ta urad bo v bodoče imel pregled vseh zadev, ki se tičejo hrvatskega šumarstva.

Požarni pesek je zagrebsko mestno načelstvo doslej zanimancem dostavljalo v vrečah po 5 kg na dom po ceni 10 kun za vrečico. Zaradi pomanjkanja avtomobilov je bilo razvažanje ustavljeno in mora vsakdo, ki hoče dobiti pesek, priti sam ponj.

Očiščevalni pokreti nemških čet vzhodno od črte Brodovec—Bjelopolje so dovedli do uničenja številnih tolovajskih tolpt. Pri tem je izgubil sovražnik preko 500 mrtvih. Nadaljnji komunisti so se utopili na begu v visoko naraslem Limu. Nemški grenadirji so zaplenili številne strojne in metalne min ter večje količine streliva in orožja.

Prva sklepna produkcija glasbene šole »Sloga«

V ponedeljek je bila v glasbeni dvorani Sloge prva letošnja javna sklepna produkcija te šole, ki se poleg Glasbene Matice in Glasbene akademije uspešno udeležuje na glasbeno-vzgojnem področju.

Kot prva točka sporeda je nastopila mala Zajec Breda (klavir 2. razred pripravnic); pogumno je zaigrala Sartorijevo »Kukavico« in Pavčičeve »Ne hodi za mano«, »Kaj nam pa morejo« in »Pa pri nas je korajžar«. Ahačič Janez (gosli, 1. razred niž. šole g. Novšaka) je z zelo lepo intonacijo zaigral Händlov »Menuet« in »Arijo A« istega skladatelja. Makoter Marjan, basist, (3. razred nižje šole ge. Lovševce), je zapel Fasolovo »Pesem« in znano Kecalovo arijo iz Smetanove »Pro-dane neveste«; ima prav simpatičen, močan in obsežen glas, ki mu zlasti v srednji legi vzeml polno. Treba bi bilo še izboljšati dihalno tehniko. Zorka Mlakar (gosli, 1. razred nižje šole g. Sušteršiča) je zaigrala Allegro iz Hofmannovega koncerta op. 26 in Jenkinsonov Vilinski ples; tehnično je bila zelo dobra, vsebinsko bo pa morala še marsikaj izboljšati. Tancic Branka (klavir, 4. razred nižje šole ge. Štrukelj-Požene) je tehnično lepo in ob-

Beleznica

KOLENDAR:

Četrtek, 6. julija: Izajija, Bogumila.

DANASNJE PRIREDITVE:

Kino Matica: Srček moj...!
Kino Sloga: Moja hči na Dunaju
Kino Union: Knečka pravda
Kino Moste: Šramel

DEZURNE LEKARNE:

Danes: dr. Kmet, Ciril-Metodova 43; Trn-koczy ded, Mestni trg 4; Ustar, Selenburgova ulica 7.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 22. do 4. ure.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Četrtek, 6. julija, ob 17.30: Marija Stuart, Red Cetrtek.

Petek 7. julija: Zaprti.

OPERA

Četrtek, 6. julija, ob 18: Baletni večer, Red A.

Petek 7. julija: Zaprti.

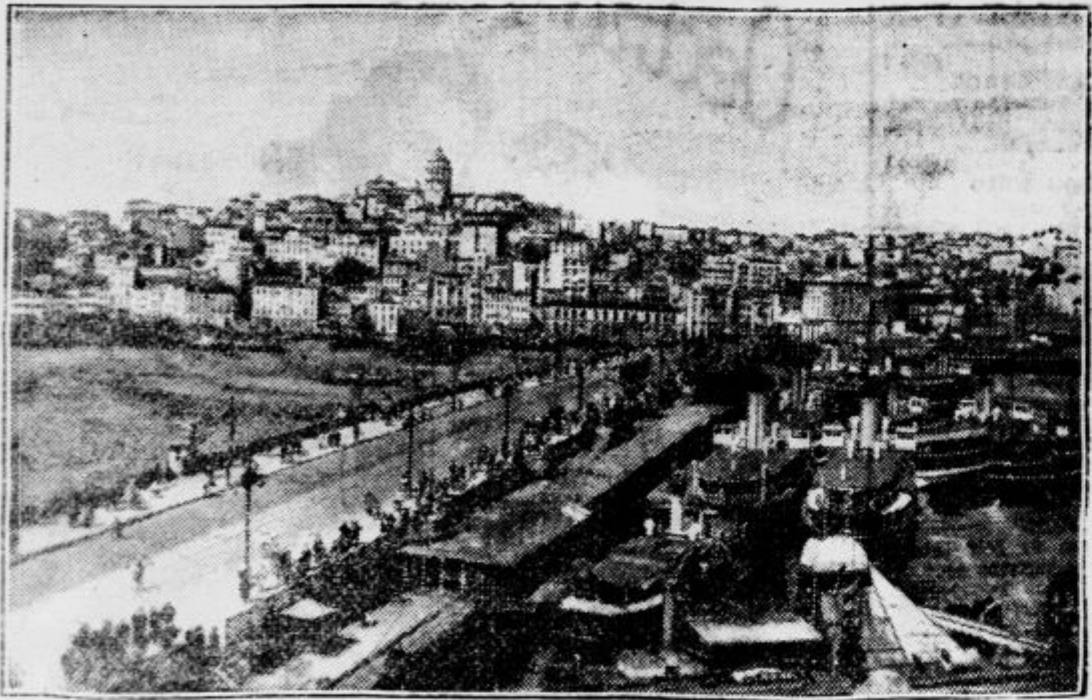
»Baletni večer«. Poleg E. Dohnany-jevega baleta »Pieretin pačolan« v interpretaciji: Bravničarjeve, Kurbosa, Pogačarja in vsega baleta, bo uprizorjena Griegova muzikalna suita: »Peer Gynt« kot plesna emota učinkovite vsebine, ki ima za osnovo jedno lisenovne drame »Peer Gynt«, boj človeka med svetom sebičnosti, zunanje bleka in čutnosti ter nesebične, požrtvovalne ljubezni. V glavni vlogi bo nastopila Lidija Wisiakova kot Peer Gyntova dekle, Japjeva kot Zapeljivka in Kurbos kot Peer Gynt, sodeloval bo ves balet. Kot tretja točka bo prikazana znana Ravelova skladba: »Bolero«, katera je zamišljena kot dinamično čustveno, v plesnem izrazu močno stopnjevane konflikt dveh parov, doživljen v španskem plesu bolero, pri katerem sodeluje tudi ves ansambel s solisti: Bravničarjevo, Japjevo, Kurbosom in Pogačarjem. Koreografija: ing. P. Golovin, Dirigent: D. Zebre, Kostumi: J. Vilfanova.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje RADIO LJUBLJANA

CETRTEK, 6. JULIJA:

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10 do 9.00: Jutranji pozdrav. Vmes od 7.30—7.40 poročila v slovensčini. 9.00—9.10: Poročila v nemščini. 12.00—12.30: Opoldanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovensčini. Napoved sporeda. 12.45—14.00: Mali orkester vodi A. Dermelj. 14.00 do 14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: Vsakemu nekaj. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovensčini. 17.15—18.00: Dobra volja v duru in molu. 18.45—19.00: Narodopisno predavanje. Tone Ljubič: Narodne pravljice iz Dobrepoli. 19.00—19.30: Poje komorni zbor. — 19.30—19.45: Poročila v slovensčini. 19.45—20.00: Aktualno predavanje (prenos). 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.30: »Bajazzo«, Uglas-bil R. Leoncavallo — izvajajo: Caccio — B. Gigli, Nedda — L. Pacetti, Tonio — M. Basiola, Peppo — G. Nessi, Silvio — L. Paci. Orkester milanske Scale vodi dirigent F. Ghione. 21.30—22.00: Slovenski napravi. Radijski orkester vodi D. M. Šijanec. 22.00—22.10: Poročila v nemščini in napoved sporeda. 22.10—23.00: Mal

Carigrad v petem letu vojne

Tudi v Carigradu se čuti peto leto vojne — pripominja dopisnik »Kölnische Zeitung«. Sicer je Turčija slej ko prej izven vojne in turško ljudstvo si ničesar bolj ne želi kakor da mu ostanejo prihranjene vse tegobe in muke vojne. V carigradskih trgovinah si lahko še marsikaj nabaviš, češar ne dobiš danes nikjer več v Evropi. Seveda pa moraš imeti za takšne nabavke ogromno denarja. Cene za vse predmete so namreč silno poskočile kljub prizadevanju vlade, da bi jih ustalila. Za par čevljev, ki te vabijo v izloženem oknu, moraš plačati 120 nemških mark. Ženska ročna torbica stane 200 mark. Za možko srajco plačaš 60 do 70 mark in podobno vsote moraš odšteti za vsako podobno nabavko tekstilnega blaga. Splošno sodijo, da se je draginski indeks v primeri s predvojnimi razmerami vgnil na 500. Tudi živila so se silno podražila. Za denar dobiš vse — toda denarja je povsod malo. Najdražja so menda racionirana živila, in sicer kava, čaj in kruh. Pri teh treh živilih črna borza največje dobičke. Seveda pa prekupečujo ljudje tudi z odrezki živilskih nakaznic, posebno z odrezki za kavo in čaj.

Velika stiska je posebno pri zdravilih. Nemčija sicer uvaža v Turčijo precejšnje količine svojih zdravil, toda tudi s temi zdravili so se vršile nesramne kupčije. Nemška zdravila so odvažali kupci v Sirijo, kjer so jih prodajali po pravilno visokih cenah naprej. Mnogi prekupečevalci so zaslužili na ta način ogromne vsote, pripovedujejo, da časih do tisoč odstotkov čistega. Zaradi tega je turška vlada odredila najstrožje nadzorstvo pri prodaji zdravil. Tudi takšni farmacevtski izdelki, ki so bili doslej prosto v prodaji, se danes nabavijo lahko samo na podlagi zdravniškega lista.

Podoben kakor z zdravili je z zlatom. Doselej je bilo trgovanje z zlato svobodno. Vsakdo ga je smel v Turčijo uva-

žati, a spekulacija se je poslužila vseh ugodnosti in je pričela vznemirjati turški zlati trg. Od časa do časa se cene zlatim predmetom tako poskočile, da so kupci dobivali vrtočlavo. Kadar pa se je spekulantom zdelo ugodno, so cene zopet padle in tedaj so spekulanti kakor gladne hijene planili po zlato. Turška vlada je bila zaradi tega prisiljena prodajo in nakup zlata omejiti. Danes sta v Turčiji javna prodaja, pa tudi nakup zlata prepovedane. Nič ne more več vtihoapljati zlata v Sirijo, kjer so cene zlata zelo visoke. Prav te odredbe pa so turško prebivalstvo izredno hudo zadele. Ne smemo namreč pozabiti, da je Turčija ena izmed redkih držav na svetu, kjer določa zlato ceno za življenje. V Turčiji še danes računajo in plačujejo z zlatom. Turčija se prav dobro zaveda kaj pomeni zlato in kakšno veljavo ima, zato je dala kovati zlatnike s podobo sedanjega državnega prezidenta Izmeta Inenija. Novost pri teh zlatnikih je zlasti ta, da imajo novci turške napise, dočim so bili stari turški zlatniki ozajšani z arabskimi pismenkami.

Tudi v Turčiji se čuti poletni pritisk vročine, zato so se imovitji Carigradjani začeli seliti na deželo. Kdor le more, zapusti bivališča ob Bosporu, oddaljene stanovanje v podnajem na nekake proti Izmiru ali vsaj v Carigradu na azijski strani. Največje Carigradjanov hudo izkorišča o hišni lastniki v podeželskih krajih, ki so navili cene oddanih prostorov do skrajnosti. Tisoč nemških mark mesečne najemnine za majhno hišico na deželi je povsem normalen pojav. Prav to pa ovira mnoge Turke srednjih slojev, da si ne morejo privoščiti poletnega oddiha ter morajo ostati v mestu. Toda v primeri z drugimi evropskimi mesti živijo Turki še vedno lepo življenje, saj so jim prihranjeni mnoge nevedčnosti, ki so postale drugod že splošno razumljive.

od stanja 75 a. 1. Naj omenimo še visoko na severovzhodu stoječe ozvezdje Labuda ali severnega križa z glavno zvezdo Denebom. R. Henseling ceni oddaljenost na 650 a. l. — Jutranje nebo okoli 4. ure je že okrašeno z ozvezdjem Bika, ki je bilo še v maju vidno na večernem nebu. V njem se sveti rdečkasto sonce Aldebaran, viden na severovzhodu. Med Bikom in Dvojčkoma se sveti juturni planet Saturn, ki je bil še nedavno večerni planet. Konec meseca vzhaja ob 2.30. V zvezi z Bikom naj zopet omenimo lepo Bikovo kopico, Gostoševci imenovano, oddaljeno okoli 250 svet. let; sestavljajo jo 3000 sonc! — Velikega medveda vidimo v juturnih urah na severnem nebu, Vega in Altairja na zapadu, nizko na jugu pa zvezdo Fomalhaut v ozvezdju Južne ribe, ki je vidna nekeje v Avstraliji v zenitu. (Svetloba te zvezde potrebuje do zemlje 23 let).

Sonce se začne v juliju spuščati po nebesni vijačnici proti ekvatorju, kamor pa pride šele v septembru. Deklinacija se giblje v juliju med 23°—18°, astr. dolžina pa 99°—125°. V juliju potuje v ozvezdju Dvojčkov in se vseli v ozvezdje Raka. Luna doseže, dne 6. podobo ščipa (v ozvezdju Strelca), dne 12. postane zadnji krajec

(ozvezdje ovna), dne 20. mlej (med Rakom in Dvojčkoma) in dne 28. doseže podobo prvega krajca (Tehtnica in Devica); vidna je v začetku meseca nizko na južnem nebu in potuje dne 3.—4. v veliki severni oddaljenosti mimo Antaresa. Okoli 23. do 24. se sreča z Jupitrom in Regulom, dne 16., 17. in 18. pa dela na jutranjem nebu družbo Saturnu. Omenimo naj še to, da potuje dne 20. julija zjutraj luna pred soncem; bo torej sončni mrk, ki bo zaradi luninega apogeeja le obročast; pri nas ne bo viden. Med drugim bo viden na Madagaskarju, Aziji in vzhodni Afriki. — H koncu še beseda o kresnicah. Dne 5. julija bodo padale iz vzhodnega dela Rib, 19. iz ozvezdja Labuda (nad Denebom), dne 22. iz ozvezdja Andromede, dne 25. iz ozvezdja Perzeja, nedaleč od Algola in dne 28. se bodo utrinjale z južnega večernega neba svetle, počasne in dolgo padajoče kresnice; padale bodo iz ozvezdja Vodnarja. Kresnice so v genetični zvezi s kometi; vsak komet po določenem času razpade v kresnice. Dne 6. maja smo lahko na primer videli v ozvezdju Vodnarja kresnice, ki so ostanek Halejevega kometa. (V sredini avgusta bomo videli v ozvezdju Perzeja ostanke repatice 1882 III).

M. Borko.

Kako gasimo požar ob letalskih napadih

V nizu člankov, obravnavajočih zaščito za primer letalskih napadov, smo opisali najnevarnejše vrste vžgalnih bomb in njihovo učinkovitost ter podali nekoliko navodil, kako se prepreči večje nesreče. V naslednjem navajamo splošna navodila za primer letalskega napada.

Zaščitni ukrepi

Učinek zažigalne bombe zavisi od okolice. Če pade bomba v prostor, kjer je mnogo lahko vnetljivih snovi, se požar

Spomenu VI. Nazorja

Ob letalskem napadu na Trst smo izgubili tudi znanega ljubljanskega posestnika in gostilničarja Vladimirja Nazorja. Pokojnik je prišel pred 20 leti iz Splita v Ljubljano, da si tu zasluži košček kruha. V prvih letih je opravljal razna telesna dela, samo da se je počeno preživljal. Ni izbiral poklica, glavni in edini njegov namen je bil delo, kakršno koli, toda počeno delo.

Kakor mravlja je skladal dinar na dinar, dokler mu ni uspelo osamosvojiti se v svoji stroki. Najprej je postal lastnik gostilnice v Vošnjakovih ulici. Kmalu si je priporil stalen krog gostov, posebno med delavskim slojem. Ker je sam izhajal iz kmečkega stanu, je tudi dobro poznal potrebe delovnega človeka. Preprosta in cenena hrana, dobro vino in prijaznost do gostov, to je bila njegova skrivnost in s to je postal sčasoma eden najbolj znanih ljubljanskih gostilničarjev.

Bil je radodaren. Nič ne, ki je bil pomoči potreben, ni odšel od njega praznih rok. Bil je vesele narave, vedno dobre volje in segav ter je ljubil slovensko pesem. Pred 15 leti mu je priskočila na pomoč marljiva soproga gospa Anica Pintaričeva, doma iz ugledne bizelske kmečke družine. Gospa je že prej doma delovala v trgovski stroki. Ona, sinko Vlado in hčerka Ivica plakajo danes na sveči gomili svojega najdražjega.

Kako so ga čislali Ljubljanci in ožji rojaki, je najlepše pokazal pogreb. Nepregledna množica ljudi ga je spremljala na zadnji poti. Pevski zbor je zapel večno lepo žalostinko »Vigred se povrne«. Z ganljivimi besedami se je poslovila od pokojnika gdca Silva Bausova, hčerka znanega ljubljanskega gostilničarja. »Ob morju si zagledal luč sveta, ob morju si zatislil svoje oči, s temi besedami je zaključila nagrobni govor in marsikatero oko se je zrosilo. Tudi mi, dragi Vlado, se pridružujemo žalujočim, želeč ti na onem svetu počitka, ki ga v truda polnem življenju nisi imel.

Priatelj.

nim naporom in vsem razpoložljivim sredstvi gasilci le s težavo omejujejo.

Člani hišne zaštite (hišni gasilci) so v zaklonišču. Od tu pa seveda ne morejo braniti hiše pred učinkom vžgalnih bomb. V zaklonišču niti ne zapazijo niti ne slišijo udara vžgalnih bomb, zlasti ne, če grme protiletalski topovi in padajo rušilne bombe. Vsaka minuta pa je dragocena, zato morajo stremeti, da požar čim preje zapazijo. To pa je mogoče le s kontrolnimi obhodi in opazovalci. Ti morajo od časa do časa zapustiti zaklonišče in na hitro pregledati, če niso morda v okolici vžgalne bombe. Če jih opazijo, lahko s gotovostjo računajo, da so tudi v poslopju. Tedaj pa je treba takoj pregledati vse prostore in udušiti ogenj, da se ne razvije v požar.

Ing. Fr. Dolenc.

Po griškem Raštelu

Gorica, 24. junija

Če hočete na sprehehu po Gorici spoznati njene posebnosti in znamenitosti in vprašate kakšnega starega Gorčana, kaj si naj ogledate, vas bo poslal v stari del mesta; glavna ulica tega pa je — Raštel. Ko zavijete s Travnika na desno, na pot, ki vodi na grad, vas preseneti večina zelo ozka ulica, polna majhnih trgovin, ki v njih dobite vse, kar še danes lahko nudijo, od česneja do ur in železnice.

Raštel je tipična ulica prejšnjega stoletja, ozka in vijugasta, še tlak vas spominja na prejšnje čase. Naznačilnejši del Raštela je tisti, ki se združuje z Annunzijsko ulico. Tam vas pozdravljajo mogočni stebri. Mračno je pod njimi, iz njih diha vlaga in tajinstvenost, da se vam zdi, kakor da živite v dobi čarovnic in vrač. Čez dan je pod temi oboki živahen promet meščanov in kmetov, zvečer pa, ko pade mrak, ali se vam ne zdi, da se za vsakim tem stebrov skriva vrag, pripravljeno pogajati se za naše duše? Pa ne, saj to so le pripovedke iz preteklosti, pripovedke, ki naj ostrašijo mlade zaljublence. Tih je po večerih tu vse polno, pohajajo pod stebriščem, kjer se čutijo varne, ker jim ne svetijo izdajalske luči. Tu se odliča usoda marsikatero mlade dvojice, ki je do ušes zaljubljena in neskrbno uživa sladkosti mlade ljubezni pod nemimi, mračnimi pričami starodavne preteklosti. Raštel pa sprejema zvečer še drugačne obiskovalce. Veliko bolj dozveneta za realno življenje, prav nič romantične. V njegovo okolišje se radi zatekajo tudi tatovi, ker se to počutijo varne, saj so tudi njim ljubši temni in nerazsvetljeni kraji.

Prejšnja leta je po Raštelu pozno v noč odmevalo petje. Gorški mladina je hodila na Grad. Saj so bile lune noči tako lepe, da se ni dalo spati. Danes je tudi v to romantično posega vojna. Petje, ki ga spremljajo kitare, ponča že v zgodnjih večernih urah. Zadnje čase se vedno bolj o-lasa tudi slovenska pesem, ki ji Gorčani radi prisluhnejo — saj je tako dolgo ni o-slišali. Upanje, da prihajajo novi, lepši in srečnejši časi, diha tudi iz mračnega, starinskega Raštela.

ZDRAVNIŠKA

Gospa Lovičeva sreča na obljubljeni cesti mladega, lepega zdravnika in hoče priliko izkoristiti. »Gospod doktor, dobro, da sem se namerila na vas. Že nekaj dni me boli hrbet. Prosim, kaj naj storim?«

»Takoj vam bom povedal. Prosim, slecite se, da vas preiščem.«

Pogled na julijsko nebo

Vremenske razmere letošnjega julija bodo — kakor lahko pričakujemo — bolj ugodne za opazovanje neba, kakor so bile v juniju.

V sredini julija zatone sonce pri nas okoli 20.45, to se pravi, da lahko že od 21.45 prav dobro opazujemo nebo. Če v tem času pogledamo proti jugozapadu, zagledamo na tem delu neba še precej svetlo zvezdo — Jupitra, v bližini Regula, glavne levove stalnice. V avgustu izgine z neba in bo v jeseni svetil na juturnem nebu. Dne 5. julija potuje Mars severno mimo Jupitra (zanimiva nebesna igra). V juliju je torej Jupiter viden le do kake 23. ure in sicer pri Regulu in v bližini Marsa. Zanimiv bo njegov premik po zvezdnem nebu (srečanje z Marsom in Regulom). Nedaleč od Jupitra vidimo rdečkasto Marsa, ki pa je zaradi majhne svetlosti in neugodne lege skoro že odtegnjen opazovanju. Iz povedanega vidimo, da na večernem nebu med planeti ni nikake večje zanimivosti.

Zato pa bo opazovalec neba posvečal v juliju večjo pozornost zvezdam stalnicam. Okoli pol desete ure zagledamo na južnem nebu zelo svetlo rdečkasto zvezdo, ki nas posebno v času mraka opozarja na zanimivim trepetanju, čemur je vzrok zemeljska atmosfera. (Svetloba zvezde se zaradi zračnih tokov lomi — astronomska refrakcija). To je Antares, v juliju vidiš ga v česu dnevnih luči, namreč okoli 18. (sredina meseca); ko še stemi, jo že vidimo v bližini nebesnega meridiana in okoli polnoči zatone. Antares je v primeri

s soncem orjak, saj je njegov premer 450-krat večji. Zaradi tega ga lahko kljub oddaljenosti 260 svetlobnih let vidimo kot zelo svetlo zvezdo. Gostota snovi, ki sestavlja tega megotca, je 3000krat redkejša od zraka ob zemeljskem površju. — Okoli 22. ure vidimo na vzhodnem nebu v ozvezdju Orla tudi precej svetlo belkasto zvezdo, Altairja, ki ob polnoči prekoraci nebesni meridian in ga vidimo do jutra na zapadnem nebu. Altair je oddaljen od zemlja okoli 16 svetlobnih let in ima na površju 10.000° C.

V bližini zenita (nad glavo) zagledamo krasno belo zvezdo, Vega imenovano; nahaja se v ozvezdju Lire, ki jo vidimo drugo polovico noči na zapadnem nebu. Vega je vroče sonce, oddaljeno od zemlje okoli 30 svetlobnih let. Nadalje se na severovzhodu vidi ozvezdje Pegaza in Andromede; v središču se nahaja znana spiralna megla, družba milijard in milijard sonc, oddaljenih milijon svetlobnih let. Visoko nad zapadom vidimo v ozvezdju Volarja rumeno-rdečega Arkturja (zaide okoli 3. zjutraj). Le slabo viden je Regul v ozvezdju Leva (na severozapadu). Kapa je v spodnji kulminaciji. Na zapadu zahaja bela zvezda Klas v ozvezdju Devica, na vzhodu pa polagoma vzhajajo slabo svetla ozvezdja Strelca, Kozoroga in Vodnarja.

Veliki voz se sveti na severozapadu, južno od njega je Volar z lepim ozvezdjem Krone ali Venca, katere zvezde so razporejene v obliki krožka. Glavna zvezda se imenuje Dragulj ali Biser in je oddaljena

jenih svetskih manir, obilnih življenjskih izkušenj in dragocenega znanja. Upam, da boste moji osebnosti primerno prikočili svoja vprašanja, tako da me ne bodo žalila in razburjala... Toda še prvo vprašanje mi je pokvarilo dobro voljo.

— Kaj veste o zraku? — Se gospoda šali? Saj ne delam izpita za četrti razred ljudske šole!

Zrak je v splošnem vsako plinasto telo — sem odgovoril. — Šolska modrost trdi, da sestoji iz 77 odstotkov dušika in 23 odstotkov kisika. Pa vse to je izmišljotja. Ze Hamlet, ki je bil vražji kempelj je povedal, da so v zraku stvari, da bi se človeku naježili lasje, ko bi jih poznal... Meni se ne morejo, ker sem že petnajst let plešast!

— Zakaj so vam izpali? — je hotela vedeti gospodična profesorica... in tako smo zajadrali v kraljestvo higijene in somatologije.

— Zakaj so izpali? Zato, ker se lasje izrodijo ali degenerirajo. Čez nekaj tisoč let splot ne bo več las. Ljudje bodo nosili gladke, svetlo lakirane lobanje v barvah, ki jih bo narokovala gospa Moda... Tudi zob, hvala Bogu, takrat več ne bo. —

— Zakaj hvala?

— Ker bomo rešeni more zobarjev, katerim nosimo posvetni mamon zato, da nas mučijo... Namesto zob bo imelo človeštvo močan, trd kljun, ki bo z lahko trgal žilavo meso in trl trde lesnike in orehe... Dovolite, da vam opišem še nadaljnje prednosti takega kljuna... in da vam v nazorni sliki pričaram hipotezo raz-

vojnih možnosti človeka bodočnosti...

Komisija je zijala!

Ni se mogla načuditi mojemu znanju in bistrosti mojega duha!

Ko smo v idealni koncentraciji vseh predmetov zaključili debato, je vstal gospod direktor in mi segel v roko.

— Čestitam, gospod Skrebelj, je dejal, lep užitek ste nam pripravili!

— Hvala tudi vam, sem odvrnil, naobražencu se odpre raj, kadar more z enakšnimi duhovni pokramljati...

III.

Stirinajst dni pozneje sedi gospod Skrebelj tih in mrk pri sosednji mizi.

»Nu, kako je z vašo službo, gospod?«

»Je že pri vrugu,« je živčno zamahnil z desnico. »S Komarjem sva se sprla... Zaradi dobrega sveta, ki sem mu ga bil dal.«

»Nehvalnež! Ali je to mogoče?«

»Ko je več teden sitnaril, da Strah v Črnom turku ne gre v denar... in da je komaj trideset knjig prodal, sem ga vprašal:«

— Koliko izvodov ima naklada?

— Dvajset tisoč.

In tedaj sem mu svetoval:

— Vse knjige prodajte kot makulaturni papir in se založite s hvalnejšo robo.

— S katero?

— Z delikatnimi, z dobrim poštenim cvetkom in mesenimi klobasami!

In tako sem zdaj — prepoštena duša — na cesti. V edino tolažbo bi mi bila mala ratura. Ko bi le vedel, kaj naj z njo počnem!

mem stoječo višino, 27. Prešernov prijatelj, učenjak, 28. predlog, 29. za življenje nepogrešna tekočina, 30. drzno, pogumno, 32. značilna oblika, 34. medmet, 35. predpona, ki označuje starost, 36. učno mesto na vseučilišču, 38. jeza, bes, 40. drobca časa, 41. očistični kostni klej, 43. glagol premikanja, 44. setev, ki prežimi, 46. ploskovna telesna meja, 48. stara beseda za pivo, 50. srbsko možko ime, 52. last Ane, 53. lep, krasen, 54. dalmatinska vprašalnica, 55. krajevni prislov, 57. predplačilo, 59. hodi, stopa, 60. krepek, spočit, isker, 61. grški pastirski bog, 62. domača žival, 64. doba, obdobje, 66. rimski cesar, 67. gorilnik, ogrevalec, 68. žival, ki jo prištevamo med kune, 69. bolniški strežaj.

Navpično: 1. slovensko mesto, 2. pasma, pleme, rod, 3. okrajšano možko ime, 4. predlog, 5. priadniki evropskega naroda, 6. glej 43. vodoravno, 7. znak za kemično prvo, 9. igralna karta, 10. miren, brezglasen, 11. ruski kazalni zaimek, 12. pesem, 13. voznikova potrebščina, 14. pristanišče v Siriji, 15. trud, težava, 18. mesto v Rusiji, 22. slezena, 23. možko oblačilo za svečane prilike, 24. majhna oddaljenost, 26. topel veter, 29. otok v Sredozemskem morju, 30. pošpot, 31. recenzija, 33. naš sadijski strokovnjak, 35. predlog, 38. številko, 37. letoviški kraj v Poadižji, 39. evropski informacijski urad, 42. vesolj-nemu tu ušel smeo Noe, 45. žensko ime, 47. cerkveni zakon, predpis, 49. lovski vrvi, 51. grški bog vojne, 53. zadnja avstrijska cesarica, 54. kozarec, 56. sladka pijača, 58. ploskovno mere, 60. ko, kadar, 61. številko, 63. dva enaka soglasnika, 65. v raci, 66. kazalni zaimek, 67. japonska dolžinska mera.

Rešitev križanke št. 47

Vodoravno: 1. Tilment, 4. korar, 8. okoli, 9. poder, 10. ar, 14. it, (item), 15. Nizozemci, 18. ab, 19. ozek.

Navpično: 1. Tičistan, 2. Evropa, 3. At-lantik, 4. kopa, 5. oko, 6. ale, 7. rir, 11. ri, 12. rob, 13. leo, 14. ice, 16. za, 17. m, z.

Ceferin:

Izpit

I.

»Leto je dozorelo... Ali so dozoreli tudi vaši možgani?«

Razrednik Ilija — dvojnik sorojaka Vraza — je ujel zagrenjen moj pogled in se je hudomušno nasmešnil.

»No, moj ljubi Ceferin, kako ste kaj pripravljeni na zrelostni izpit? Ste upoštevali moj zlati opomin: ...et respice finem — misli na konec? So dozoreli vaši možgani?«

»Bojim se, da niso,« sem razkačen odgovoril. »Dal jih bom na štedilnik, da tam dozore kot paradižnik!«

Izpit — vražja iznajdba!

Kako bedasta je že sama beseda!

Človeka, ki je pogruntal to strašno mučilno sredstvo, bi bilo treba linčati!

Profesorji, moji zopnikri, ki so poznali mojo zagrenjeno miselnost, so se škodoželjno mužali, ko sem se od silnega guljenja zadnjih dni spremenil v živo obrano ribo.

»Poprej bi bil moral zajemati iz skledne učenosti, pa bi bila zdaj prazna,« so se rogali.

Ko sem se s težko pridobljenim dokazom zrelosti vrnil v lepo domačo dolinico, so me gledali kakor čudo Barnumovega ameriškega cirkusa, ki je vprav takrat razpejal šotore po naši mili domovini.

»Za božjo voljo, s katerega pokopališča si pa ti ušel!... Strahovito si moral krotati, ko si tako neznanosno suh in — izpit!«

Izpit!... Izpit!

Tedaj se mi je posvetilo pod kokosovo lupino.

Možgani so šele zdaj dozoreli in spoznali, da zopni »izpit« ni tujka, marveč pravi biser v zakladnici slovenske besede.

Izpit pije kri!... Zato se ta nestvor tako imenuje!

II.

»Včeraj sem pa profesorje panal!«

Gospod Skrebelj je srknil iz kozarca in si zadovoljno pomel svoje suhe, koščene šapice.

Pobožno smo prisluhnili.

Mož, ki »pana« profesorje, je vreden pozornosti in občudovanja.

— Se čudite, kajpada?... Pet križev na grbi, pa je usoda hotela, da jih nescem pred zeleno izpraševalno mizo!... Založnik Komar se je namreč zagrizel v muhasta idejo, da moram napraviti malo maturo, ako hočem dobiti službo v njegovi pisarni, ki je hkrati tudi delikatesna prodajalnica...

Pomislite, mala maturo! Izprva sem se jezil, potem sem se smejal, nazadnje me je pa stvar začela zanimati. Zakaj bi ne poskusil? Začel sem študirati in po daljših pripravah in sitnostih so mi dovolili izpit...

Gospodje, desetkrat bi ga še hotel delati, ko bi le v izpraševalni komisiji še sedela tista ljubka profesorica, ki me je skoraj spravila ob pamet s svojim očarljivim nasmeškom. Noč in dan mislim zdaj nanjo, pozabil sem, da sem oženjen in da imam za celo predo otrok.

Stopil sem torej pred zeleno mizo in s plamenčnim nagovorom pozdravil profesor-ski zbor.

— Cenjena komisija, preblegorodni gospod direktor, sem »pregovoril...«

Danes ne stojim pred vami neznan, plah in neroden dijaček, marveč mož zrelih let, ugla-

SPORT

Teniško prvenstvo Ljubljane

Med igralci tenisa je v Ljubljani veliko zanimanje. V zadnjih treh letih ni namreč bil organiziran noben javni turnir in naši dobri igralci se veselijo, da se bodo lahko pomerili med seboj.

Po dosedanjih prijavah posnemamo, da se bodo tekmovalci udeležili: Boris Smerdu, naš najboljši slovenski zastopnik, ki je žel mnogo uspehov na turnirjih v Beogradu in na Madžarskem; dalje Eric Luckmann, bivši državni prvak, Robert Dacar, član one stare odlične ilirijanske ekipe, ter gg. Dr. Egon Smerdu, Bogataj, Dermovšek, Gradišnik in drugi. Tekmovanje v kategoriji A bo prav zanimivo, saj bomo dobili zopet po tolikih letih lestvice naših najboljših igralcev. Za zmagovalca in prvaka Ljubljane je darovala tvrdka »Spectrum« krasen pokal.

V tekmovalstvu gospodov kategorije »B« bodo imeli možnost dobrega udeleževanja oni igralci, ki doslej še niso želi uspehov na domačih turnirjih. Dana bo možnost uveljavljanja slabšim igralcem in novincem. V skupini dam bodo nastopile najboljše članice ilirije, kakor tudi Hermesa. Trenutno je težko govoriti o kvaliteti dam, ker so pač še premalo igralce med seboj. V tekmovalstvu mladine nastopijo mladeniči, rojeni leta 1927, in navzgor. V tej skupini bodo pokazali, kaj so se naučili v letošnjem letu. Ta skupina bo nudila ogroženo borbo ilirijanskim in hermežanskim juniorjem. V tekmovalstvu gospodov v dvojce je visok favorit par Smerdu — dr. Smerdu. Kakšna bo sestava ostalih parov, nam še ni znano. Vendar bodo gotovo vsi pari sestavljeni dobro in bo tekmovalstvo gospodov v dvojce najzanimivejša točka sporeda.

V petek ob 16. uri se prične tekmovalstvo mladih in gospodov kategorije B. V soboto s pričetkom ob 16. uri in v nedeljo ves dan pa bodo na sporedu ostala tekmovalstva. Finalne igre se prično predvidoma v nedeljo ob 17. uri. Številne prijave in res bodo zasedba obetajo izvršne borbe. — Tekme bodo na igrišču SK Ilirije pod Cerkovnim gradom.

V nekaj vrstah

SGOP Berlin nemški prvak v rokometu. V finalni igri za nemško rokometno prvenstvo je zmagalo moštvo berlinske policije nad LSV Hamburgom z 10:7 (8:6). Na tekmi je bilo skoraj 10.000 gledalcev.

V tekmovalstvu za Tschammerjev pokal je doslej že ugotovljenih 17 okrožnih prvakov, in sicer: LSV Hamburg, 1. FC Nürnberg, LSV Merseburg in VFB Mühlburg, Holstein Kiel, LSV Rehling, Neudorf, FC Mühlhausen, Bayera München, LSV Brno, FC Steyr, FC Salzburg, Villacher SV, Reichsbahn SG Graz, NSTG Podmokli, Jahn Regensburg, BC Post Augsburg. Na Dunaju sta v semifinalnih tekmah zmagali enajstotri Vienne in Wiener AC-a. WAC je premagal Rapid z 2:1 (1:0), Vienna pa je porazila Floridsdorfer AC s 3:1 (1:1). Prihodnje nedelje se bosta torej v finalni tekmi sestala Vienne in Wiener AC — za naslov dunajskega okrožnega prvaka v tej konkurenci.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO MATICA Telefon 22-41
...Prekrasnih uric ne bom nikdar pozabila. Tvoja deklica. Ako bi hoteli vedeti kaj je še v pismu, prosim, film

SRČEK MOJ...

vam vse to razloži na razposajen način
Sodelujejo: Johannes Riemann, Dorit Kreiser, Ida Wüst
Predstave ob 16. in 19. uri

KINO SLOGA Tel. 27-30
Ena najboljših »moserjanskih« pustolovščin, veriga nesporazumov in zanimiv, veseloligra za vse, ki se radi od srca nasmejajo, v filmu

MOJA HČI NA DUNAJU

Hans Moser, Dorit Kreiser, Charlot Daudert, Hans Olden, Hedwig Bleibtreu, Elfriede Datzig
Predstave ob delavnikih ob 16. in 19., v nedeljo ob 15., 17. in 19. uri

KINO UNION Telefon 22-21
Danes zadnjikrat!

Ludwig Ganghofer je brez dvoma nam najbližji nemški pisatelj. Zato so tudi vsa njegova filmska prikazana romančna dela doživela pri nas velik uspeh. Sedaj boste imeli priliko videti njegov roman

KMEČKA PRAVDA

Glavni igralci: Elfriede Datzig, Paul Richter, Fritz Kampers i. t. d.
Predstave ob 17. in 19.15. uri

Skok v višino do — 1985 cm. Pri drugem polkusu je vodilno moštvo za nemško prvenstvo po moštvi Post SG iz Kiela pravilno stanje točk od 15.254,70 na 15.932,19 točk in je trenutno na prvem mestu. Najboljši atlet v njegovih vrstah je bil Hermann Nacke, ki je skočil v višino 1985 cm, kar je obenem letošnji najboljši evropski uspeh. Dalje je zmagal Nacke še v skoku v daljino s 7,13 m in v pretekli progo 400 m v času 51,8. Tudi v petoboju Nacke ni imel enakovrednega tekmeča in je zbral vsega 3898 točk.

MALI OGLASI

Kdor išče službo plača za vsako oesedo L — 30, za drž. in prov. takso — 60, za dajanje naslova ali šifro L 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L 7.— Za žetivne in dopisovane je plačati za vsako besedo L 1.—, za vse druge oglase L — 60 za besedo, za drž. in prov. takso — 60, za dajanje naslova ali šifro L 3.— Najmanjši iznos za te oglase je L 10.—

OPOZARJAMO

naše cenjene oglaševalce, da bo oglasni oddelček »Jutra« sprejemal naročila za male oglase, ki naj bodo natisnjeni v »Jutra« še isti dan zvečer, VSAK DAN SAMO DO 11.30, OB SOBOTAH PA DO 11. URE, ne glede na to, da trajajo uradne ure v oglašnem oddelku od 8. do 18. ure neprekinjeno.

Službe išče

50-LETNA GOSPA išče namestništvo kot starostna ali bolezenska ne govalka k osemletnemu gospodu, na željo sprejme lastega tudi v lepo stanovanje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobrodošle«. 16832-1
MLAD FANT išče kakršno koli službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobrodošle«. 16732-1
DEKLE večje vseh gospodinskih del, išče službo pri manjši, boljši družini za 15. julij. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16790-1

Službo dobi

GOSP. POMOČNICO samostojno, išče 4-člansko družino v centru Naslov v ogl. odd. Jutra. 16745-1a
KUHARICO ki je zmožna tudi ne kaj kmetijske dela in se znanjem nekaj navede, se, iščemo za takoj. Predstaviti se Bata, II. nadst. Kunc. 16741-1a
TIPKARICO mlajšo moč, večjo nemščino, iščemo. Javiti se v sredo, četrtek od 15. do 17. ure. Beethovnova 4/II. 16722-1a
KUHARICO ki bi opravljala tudi druga dela, sprejemna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16709-1a
POSTREZNICO pošteno in pridno, iščem od Jutra do pol 3. ure. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16661-1a
BOLJŠE DEKLE (begunka), dobi dobro službo k dvema oseba. ma. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Jubljana vrte«. 16638-1a
POSTREZNICO za vsak dan, tudi ob nedeljah od 7.30 do 11.30, iščem za takoj. Plačam 400. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16640-1a
VAJENCE za specializirano trgovino sprejemna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16742-44
Prodaj

JEDILNI PRIBOR rje prost nov, lep, prod. Nam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17765-6
CEVLJE št. 42, črne, moške, visoke, prodam. Medvedova 17, vhod iz Zilbertove ul. Šiška. 16621-6
OTROŠKO, belo, lesono, prodam. Albanska 8/I. 17795-6
MOŠKO KOLO v močnem, dobrem stanju, prodam. Bolgarska 17/II. desno. 16623-6
SPORTNI VOZICEK lep, predvojni, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16629-6
MLADO KOZO dobre pasme, belo, za menjam za protivrednost. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16630-6
SVILENO OBLEKO elegantno, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16635-6

PRASIČKI za rejo, težine 60 do 80 kg. Reflektanti, ki se zanimajo za prasičke št. Jermeljevske pasme, gor. ni težji prosimo, da se oglašijo pri Gospodarski zvezi, Dunajska c. 29. 16614-6
PREKLJE za filol in paradižnike dobi pri Gospodarski zvezi, Maistrova ul. 10. 16613-6
3 PARE CEVLJEV damskih, športnih in moških št. 36-39, prod. Nam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16612-6
KOLESKA 2 damski in moško, v odličnem stanju, prod. Nam. Merkur, Puharjeva 6. 16610-6
SPORTNI VOZICEK zelo močne ali lepe, ženske kopalne obleke in moške čevlje št. 42 do 43, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16609-6
RADIO popolnoma nov, brezhiben, 3-čevljen, tikol ugodno prodam. Ogled od 13. ure dalje. Aleševca 22. 16624-6

CEVLJE št. 38 2 para, letnih, ženskih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16633-6
1000 kg SLAME prodam. Ponudbe s na. vedbo cene pod »Slama« na ogl. odd. Jutra. 16639-6
RADIO popolnoma nov, prodam. Malajeva 12, stanovanje 7. Ogled od 13. do 15. 16640-6
TEŽKEGA KONJA starega 6 let, takoj prod. Poizve se v Mestni pristavl. Površna ulica. Ogled od 11. do 13. 16636-6
BLAGO za 3 moške obleke in za moške straje, prodam. Omerza, Dunajska 6/I. 17838-6
PRODAM: kuhinjsko kredenco, visoko in nizko omaro ter izvrsten gramofon. Cena ugodna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16600-6
PISALNI STROJ prenosni in pisarniški, prodam. Ogled od 9. do 11. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16653-6
PISALNI STROJ znamke »Adler«, popolnoma intakten, naprodaj. Ulica 3. maja št. 11/I. levo. 16645-6
MOŠKO KOLO najboljša znamke, originalno, skoraj novo, z dinamo svetilko in prvotne ne gume, ugodno prod. J. Šiška, Bizjano 5. vis. pritl. Blizu gasilskega doma. 16668-6
FLANELO za pumparice in 2 kosa blaga za moško obleko, s kompletno podlogo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16660-6
CRNO BLAGO za 2 damski kostuma, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16661-6
KOPALNO BANJO pocelovastno, prodam. Vovk, Gerbičeva 19. 16663-6
BLAGO za moško obleko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16666-6
Kupim RUHE, KAPNE, nove ali rabljene, ter material za posteljnino kupim stalno Hinko Privlek, Kolodvorska 7. 16557-7
OTROŠKE VOZICE, globoke in športne, kupim ali prevzamem v kom. d. nasproti Delavskega doma. Kolodvorska 7. 16556-7
IZREDNO DOBRO plačamo za stare bleikle in bicikel-gume. Merkur, Puharjeva 6. 16611-7

CEVLJE št. 38 2 para, letnih, ženskih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16633-6
1000 kg SLAME prodam. Ponudbe s na. vedbo cene pod »Slama« na ogl. odd. Jutra. 16639-6
RADIO popolnoma nov, prodam. Malajeva 12, stanovanje 7. Ogled od 13. do 15. 16640-6
TEŽKEGA KONJA starega 6 let, takoj prod. Poizve se v Mestni pristavl. Površna ulica. Ogled od 11. do 13. 16636-6
BLAGO za 3 moške obleke in za moške straje, prodam. Omerza, Dunajska 6/I. 17838-6
PRODAM: kuhinjsko kredenco, visoko in nizko omaro ter izvrsten gramofon. Cena ugodna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16600-6
PISALNI STROJ prenosni in pisarniški, prodam. Ogled od 9. do 11. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16653-6
PISALNI STROJ znamke »Adler«, popolnoma intakten, naprodaj. Ulica 3. maja št. 11/I. levo. 16645-6
MOŠKO KOLO najboljša znamke, originalno, skoraj novo, z dinamo svetilko in prvotne ne gume, ugodno prod. J. Šiška, Bizjano 5. vis. pritl. Blizu gasilskega doma. 16668-6
FLANELO za pumparice in 2 kosa blaga za moško obleko, s kompletno podlogo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16660-6
CRNO BLAGO za 2 damski kostuma, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16661-6
KOPALNO BANJO pocelovastno, prodam. Vovk, Gerbičeva 19. 16663-6
BLAGO za moško obleko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16666-6
Kupim RUHE, KAPNE, nove ali rabljene, ter material za posteljnino kupim stalno Hinko Privlek, Kolodvorska 7. 16557-7
OTROŠKE VOZICE, globoke in športne, kupim ali prevzamem v kom. d. nasproti Delavskega doma. Kolodvorska 7. 16556-7
IZREDNO DOBRO plačamo za stare bleikle in bicikel-gume. Merkur, Puharjeva 6. 16611-7

CEVLJE št. 38 2 para, letnih, ženskih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16633-6
1000 kg SLAME prodam. Ponudbe s na. vedbo cene pod »Slama« na ogl. odd. Jutra. 16639-6
RADIO popolnoma nov, prodam. Malajeva 12, stanovanje 7. Ogled od 13. do 15. 16640-6
TEŽKEGA KONJA starega 6 let, takoj prod. Poizve se v Mestni pristavl. Površna ulica. Ogled od 11. do 13. 16636-6
BLAGO za 3 moške obleke in za moške straje, prodam. Omerza, Dunajska 6/I. 17838-6
PRODAM: kuhinjsko kredenco, visoko in nizko omaro ter izvrsten gramofon. Cena ugodna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16600-6
PISALNI STROJ prenosni in pisarniški, prodam. Ogled od 9. do 11. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16653-6
PISALNI STROJ znamke »Adler«, popolnoma intakten, naprodaj. Ulica 3. maja št. 11/I. levo. 16645-6
MOŠKO KOLO najboljša znamke, originalno, skoraj novo, z dinamo svetilko in prvotne ne gume, ugodno prod. J. Šiška, Bizjano 5. vis. pritl. Blizu gasilskega doma. 16668-6
FLANELO za pumparice in 2 kosa blaga za moško obleko, s kompletno podlogo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16660-6
CRNO BLAGO za 2 damski kostuma, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16661-6
KOPALNO BANJO pocelovastno, prodam. Vovk, Gerbičeva 19. 16663-6
BLAGO za moško obleko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16666-6
Kupim RUHE, KAPNE, nove ali rabljene, ter material za posteljnino kupim stalno Hinko Privlek, Kolodvorska 7. 16557-7
OTROŠKE VOZICE, globoke in športne, kupim ali prevzamem v kom. d. nasproti Delavskega doma. Kolodvorska 7. 16556-7
IZREDNO DOBRO plačamo za stare bleikle in bicikel-gume. Merkur, Puharjeva 6. 16611-7

CEVLJE št. 38 2 para, letnih, ženskih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16633-6
1000 kg SLAME prodam. Ponudbe s na. vedbo cene pod »Slama« na ogl. odd. Jutra. 16639-6
RADIO popolnoma nov, prodam. Malajeva 12, stanovanje 7. Ogled od 13. do 15. 16640-6
TEŽKEGA KONJA starega 6 let, takoj prod. Poizve se v Mestni pristavl. Površna ulica. Ogled od 11. do 13. 16636-6
BLAGO za 3 moške obleke in za moške straje, prodam. Omerza, Dunajska 6/I. 17838-6
PRODAM: kuhinjsko kredenco, visoko in nizko omaro ter izvrsten gramofon. Cena ugodna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16600-6
PISALNI STROJ prenosni in pisarniški, prodam. Ogled od 9. do 11. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16653-6
PISALNI STROJ znamke »Adler«, popolnoma intakten, naprodaj. Ulica 3. maja št. 11/I. levo. 16645-6
MOŠKO KOLO najboljša znamke, originalno, skoraj novo, z dinamo svetilko in prvotne ne gume, ugodno prod. J. Šiška, Bizjano 5. vis. pritl. Blizu gasilskega doma. 16668-6
FLANELO za pumparice in 2 kosa blaga za moško obleko, s kompletno podlogo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16660-6
CRNO BLAGO za 2 damski kostuma, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16661-6
KOPALNO BANJO pocelovastno, prodam. Vovk, Gerbičeva 19. 16663-6
BLAGO za moško obleko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16666-6
Kupim RUHE, KAPNE, nove ali rabljene, ter material za posteljnino kupim stalno Hinko Privlek, Kolodvorska 7. 16557-7
OTROŠKE VOZICE, globoke in športne, kupim ali prevzamem v kom. d. nasproti Delavskega doma. Kolodvorska 7. 16556-7
IZREDNO DOBRO plačamo za stare bleikle in bicikel-gume. Merkur, Puharjeva 6. 16611-7

CEVLJE št. 38 2 para, letnih, ženskih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16633-6
1000 kg SLAME prodam. Ponudbe s na. vedbo cene pod »Slama« na ogl. odd. Jutra. 16639-6
RADIO popolnoma nov, prodam. Malajeva 12, stanovanje 7. Ogled od 13. do 15. 16640-6
TEŽKEGA KONJA starega 6 let, takoj prod. Poizve se v Mestni pristavl. Površna ulica. Ogled od 11. do 13. 16636-6
BLAGO za 3 moške obleke in za moške straje, prodam. Omerza, Dunajska 6/I. 17838-6
PRODAM: kuhinjsko kredenco, visoko in nizko omaro ter izvrsten gramofon. Cena ugodna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16600-6
PISALNI STROJ prenosni in pisarniški, prodam. Ogled od 9. do 11. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16653-6
PISALNI STROJ znamke »Adler«, popolnoma intakten, naprodaj. Ulica 3. maja št. 11/I. levo. 16645-6
MOŠKO KOLO najboljša znamke, originalno, skoraj novo, z dinamo svetilko in prvotne ne gume, ugodno prod. J. Šiška, Bizjano 5. vis. pritl. Blizu gasilskega doma. 16668-6
FLANELO za pumparice in 2 kosa blaga za moško obleko, s kompletno podlogo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16660-6
CRNO BLAGO za 2 damski kostuma, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16661-6
KOPALNO BANJO pocelovastno, prodam. Vovk, Gerbičeva 19. 16663-6
BLAGO za moško obleko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16666-6
Kupim RUHE, KAPNE, nove ali rabljene, ter material za posteljnino kupim stalno Hinko Privlek, Kolodvorska 7. 16557-7
OTROŠKE VOZICE, globoke in športne, kupim ali prevzamem v kom. d. nasproti Delavskega doma. Kolodvorska 7. 16556-7
IZREDNO DOBRO plačamo za stare bleikle in bicikel-gume. Merkur, Puharjeva 6. 16611-7

CEVLJE št. 38 2 para, letnih, ženskih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16633-6
1000 kg SLAME prodam. Ponudbe s na. vedbo cene pod »Slama« na ogl. odd. Jutra. 16639-6
RADIO popolnoma nov, prodam. Malajeva 12, stanovanje 7. Ogled od 13. do 15. 16640-6
TEŽKEGA KONJA starega 6 let, takoj prod. Poizve se v Mestni pristavl. Površna ulica. Ogled od 11. do 13. 16636-6
BLAGO za 3 moške obleke in za moške straje, prodam. Omerza, Dunajska 6/I. 17838-6
PRODAM: kuhinjsko kredenco, visoko in nizko omaro ter izvrsten gramofon. Cena ugodna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16600-6
PISALNI STROJ prenosni in pisarniški, prodam. Ogled od 9. do 11. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16653-6
PISALNI STROJ znamke »Adler«, popolnoma intakten, naprodaj. Ulica 3. maja št. 11/I. levo. 16645-6
MOŠKO KOLO najboljša znamke, originalno, skoraj novo, z dinamo svetilko in prvotne ne gume, ugodno prod. J. Šiška, Bizjano 5. vis. pritl. Blizu gasilskega doma. 16668-6
FLANELO za pumparice in 2 kosa blaga za moško obleko, s kompletno podlogo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16660-6
CRNO BLAGO za 2 damski kostuma, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16661-6
KOPALNO BANJO pocelovastno, prodam. Vovk, Gerbičeva 19. 16663-6
BLAGO za moško obleko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16666-6
Kupim RUHE, KAPNE, nove ali rabljene, ter material za posteljnino kupim stalno Hinko Privlek, Kolodvorska 7. 16557-7
OTROŠKE VOZICE, globoke in športne, kupim ali prevzamem v kom. d. nasproti Delavskega doma. Kolodvorska 7. 16556-7
IZREDNO DOBRO plačamo za stare bleikle in bicikel-gume. Merkur, Puharjeva 6. 16611-7

CEVLJE št. 38 2 para, letnih, ženskih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16633-6
1000 kg SLAME prodam. Ponudbe s na. vedbo cene pod »Slama« na ogl. odd. Jutra. 16639-6
RADIO popolnoma nov, prodam. Malajeva 12, stanovanje 7. Ogled od 13. do 15. 16640-6
TEŽKEGA KONJA starega 6 let, takoj prod. Poizve se v Mestni pristavl. Površna ulica. Ogled od 11. do 13. 16636-6
BLAGO za 3 moške obleke in za moške straje, prodam. Omerza, Dunajska 6/I. 17838-6
PRODAM: kuhinjsko kredenco, visoko in nizko omaro ter izvrsten gramofon. Cena ugodna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16600-6
PISALNI STROJ prenosni in pisarniški, prodam. Ogled od 9. do 11. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16653-6
PISALNI STROJ znamke »Adler«, popolnoma intakten, naprodaj. Ulica 3. maja št. 11/I. levo. 16645-6
MOŠKO KOLO najboljša znamke, originalno, skoraj novo, z dinamo svetilko in prvotne ne gume, ugodno prod. J. Šiška, Bizjano 5. vis. pritl. Blizu gasilskega doma. 16668-6
FLANELO za pumparice in 2 kosa blaga za moško obleko, s kompletno podlogo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16660-6
CRNO BLAGO za 2 damski kostuma, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16661-6
KOPALNO BANJO pocelovastno, prodam. Vovk, Gerbičeva 19. 16663-6
BLAGO za moško obleko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16666-6
Kupim RUHE, KAPNE, nove ali rabljene, ter material za posteljnino kupim stalno Hinko Privlek, Kolodvorska 7. 16557-7
OTROŠKE VOZICE, globoke in športne, kupim ali prevzamem v kom. d. nasproti Delavskega doma. Kolodvorska 7. 16556-7
IZREDNO DOBRO plačamo za stare bleikle in bicikel-gume. Merkur, Puharjeva 6. 16611-7

CEVLJE št. 38 2 para, letnih, ženskih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16633-6
1000 kg SLAME prodam. Ponudbe s na. vedbo cene pod »Slama« na ogl. odd. Jutra. 16639-6
RADIO popolnoma nov, prodam. Malajeva 12, stanovanje 7. Ogled od 13. do 15. 16640-6
TEŽKEGA KONJA starega 6 let, takoj prod. Poizve se v Mestni pristavl. Površna ulica. Ogled od 11. do 13. 16636-6
BLAGO za 3 moške obleke in za moške straje, prodam. Omerza, Dunajska 6/I. 17838-6
PRODAM: kuhinjsko kredenco, visoko in nizko omaro ter izvrsten gramofon. Cena ugodna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16600-6
PISALNI STROJ prenosni in pisarniški, prodam. Ogled od 9. do 11. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16653-6
PISALNI STROJ znamke »Adler«, popolnoma intakten, naprodaj. Ulica 3. maja št. 11/I. levo. 16645-6
MOŠKO KOLO najboljša znamke, originalno, skoraj novo, z dinamo svetilko in prvotne ne gume, ugodno prod. J. Šiška, Bizjano 5. vis. pritl. Blizu gasilskega doma. 16668-6
FLANELO za pumparice in 2 kosa blaga za moško obleko, s kompletno podlogo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16660-6
CRNO BLAGO za 2 damski kostuma, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16661-6
KOPALNO BANJO pocelovastno, prodam. Vovk, Gerbičeva 19. 16663-6
BLAGO za moško obleko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16666-6
Kupim RUHE, KAPNE, nove ali rabljene, ter material za posteljnino kupim stalno Hinko Privlek, Kolodvorska 7. 16557-7
OTROŠKE VOZICE, globoke in športne, kupim ali prevzamem v kom. d. nasproti Delavskega doma. Kolodvorska 7. 16556-7
IZREDNO DOBRO plačamo za stare bleikle in bicikel-gume. Merkur, Puharjeva 6. 16611-7

CEVLJE št. 38 2 para, letnih, ženskih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16633-6
1000 kg SLAME prodam. Ponudbe s na. vedbo cene pod »Slama« na ogl. odd. Jutra. 16639-6
RADIO popolnoma nov, prodam. Malajeva 12, stanovanje 7. Ogled od 13. do 15. 16640-6
TEŽKEGA KONJA starega 6 let, takoj prod. Poizve se v Mestni pristavl. Površna ulica. Ogled od 11. do 13. 16636-6
BLAGO za 3 moške obleke in za moške straje, prodam. Omerza, Dunajska 6/I. 17838-6
PRODAM: kuhinjsko kredenco, visoko in nizko omaro ter izvrsten gramofon. Cena ugodna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16600-6
PISALNI STROJ prenosni in pisarniški, prodam. Ogled od 9. do 11. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16653-6
PISALNI STROJ znamke »Adler«, popolnoma intakten, naprodaj. Ulica 3. maja št. 11/I. levo. 16645-6
MOŠKO KOLO najboljša znamke, originalno, skoraj novo, z dinamo svetilko in prvotne ne gume, ugodno prod. J. Šiška, Bizjano 5. vis. pritl. Blizu gasilskega doma. 16668-6
FLANELO za pumparice in 2 kosa blaga za moško obleko, s kompletno podlogo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16660-6
CRNO BLAGO za 2 damski kostuma, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16661-6
KOPALNO BANJO pocelovastno, prodam. Vovk, Gerbičeva 19. 16663-6
BLAGO za moško obleko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16666-6
Kupim RUHE, KAPNE, nove ali rabljene, ter material za posteljnino kupim stalno Hinko Privlek, Kolodvorska 7. 16557-7
OTROŠKE VOZICE, globoke in športne, kupim ali prevzamem v kom. d. nasproti Delavskega doma. Kolodvorska 7. 16556-7
IZREDNO DOBRO plačamo za stare bleikle in bicikel-gume. Merkur, Puharjeva 6. 16611-7

CEVLJE št. 38 2 para, letnih, ženskih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16633-6
1000 kg SLAME prodam. Ponudbe s na. vedbo cene pod »Slama« na ogl. odd. Jutra. 16639-6
RADIO popolnoma nov, prodam. Malajeva 12, stanovanje 7. Ogled od 13. do 15. 16640-6
TEŽKEGA KONJA starega 6 let, takoj prod. Poizve se v Mestni pristavl. Površna ulica. Ogled od 11. do 13. 16636-6
BLAGO za 3 moške obleke in za moške straje, prodam. Omerza, Dunajska 6/I. 17838-6
PRODAM: kuhinjsko kredenco, visoko in nizko omaro ter izvrsten gramofon. Cena ugodna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16600-6
PISALNI STROJ prenosni in pisarniški, prodam. Ogled od 9. do 11. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16653-6
PISALNI STROJ znamke »Adler«, popolnoma intakten, naprodaj. Ulica 3. maja št. 11/I. levo. 16645-6
MOŠKO KOLO najboljša znamke, originalno, skoraj novo, z dinamo svetilko in prvotne ne gume, ugodno prod. J. Šiška, Bizjano 5. vis. pritl. Blizu gasilskega doma. 16668-6
FLANELO za pumparice in 2 kosa blaga za moško obleko, s kompletno podlogo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16660-6
CRNO BLAGO za 2 damski kostuma, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16661-6
KOPALNO BANJO pocelovastno, prodam. Vovk, Gerbičeva 19. 16663-6
BLAGO za moško obleko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16666-6
Kupim RUHE, KAPNE, nove ali rabljene, ter material za posteljnino kupim stalno Hinko Privlek, Kolodvorska 7. 16557-7
OTROŠKE VOZICE, globoke in športne, kupim ali prevzamem v kom. d. nasproti Delavskega doma. Kolodvorska 7. 16556-7
IZREDNO DOBRO plačamo za stare bleikle in bicikel-gume. Merkur, Puharjeva 6. 16611-7

CEVLJE št. 38 2 para, letnih, ženskih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16633-6
1000 kg SLAME prodam. Ponudbe s na. vedbo cene pod »Slama« na ogl. odd. Jutra. 16639-6
RADIO popolnoma nov, prodam. Malajeva 12, stanovanje 7. Ogled od 13. do 15. 16640-6
TEŽKEGA KONJA starega 6 let, takoj prod. Poizve se v Mestni pristavl. Površna ulica. Ogled od 11. do 13. 16636-6
BLAGO za 3 moške obleke in za moške straje, prodam. Omerza, Dunajska 6/I. 17838-6
PRODAM: kuhinjsko kredenco, visoko in nizko omaro ter izvrsten gramofon. Cena ugodna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16600-6
PISALNI STROJ prenosni in pisarniški, prodam. Ogled od 9. do 11. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16653-6
PISALNI STROJ znamke »Adler«, popolnoma intakten, naprodaj. Ulica 3. maja št.